

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K., pol leta 4 K. in za četrt leta 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K., za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dospošilja do odpovedi. — Uđe "Katoliškega tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vratajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 48 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku "Mala naznanila" stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Seidlerjev padec.

Mrtvaški zvon je zazvonil Seidlerju in njegovemu ministrovjanju. Kot zvonivci so nastopili Poljaki, ki so v klubovi seji na Dunaju v soboto, dne 22. junija, v ostrem sklepu Seidlerju odpovedali zaupanje ter zahtevali vlado, ki uživa neogibno potrebno zaupanje ljudstva. V nedeljo, 23. junija, se je zbral ministrski svet, ki je sklenil odstop celega ministrstva.

Od 23. junija 1917 do 23. junija 1918: to je doba Seidlerjevega vladanja. Vladal je torej ravno eno leto. Če se njegovo ministrovjanje sploh sme imenovati vladanie. K vladanju namreč spada dvojno: jasna načela in krepka volja. Seidlerju pa je manjšalo obajo.

Glavna in temeljna napaka Seidlerjeva je bila, da nikdar ni imel avstrijskega političnega programa. Kmalu po nastopu svojega vladanja je sicer v smislu prestolnega govora izjavil, da bo oskrbel narodno avtonomijo (samoupravo) za vse avstrijske narode ter tako udejstvil v upravi načelo enakopravnosti in enakovrednosti vseh narodov. Pa je bila samo prazna in puhla obljuba. Seidler se ni ganil niti zmešil, da bi izpolnil svojo besedo. Manjšalo mu je volje zato. Iz avstrijskega toka je popolnoma zaplavil v nemški tok. Pravzaprav ni sam zaplavil, ker je zato bil preslab, marveč potegniti se je dal od nemških poslancev.

Značilno je, da si je Seidler med nemškimi poslanci izbral za svoje zaupnike in prijateljske svetovalce ne med tistimi, ki se vsaj kažejo nekoliko bolj umerjene, med krščanskimi socialci in drugimi izkušenimi politiki na nemški strani, marveč med vse nemci in nemškimi radikalci. Ker se je zbal vsemenskih kričačev, ki so na svojih Volkstagih divjali zoper vlado in državo ter kričavo razglašali: Ali nemška Avstrija ali pa nobena.

Tako je začel pritiskati Čehe in Jugoslovane.

Pritiskanje samozavestnih, omikanih narodov pa ne more trajati dolgo. Krivica ne more roditi dobrej sadov. Odkar se je Seidler udal vsenemškim

svojim prijateljem ter je zaprl duri dunajskega parlamenta, ga je zasledovala nesreča. Karkoli je vzel v roke, vse se mu je ponesrečilo. Pogajanja s Poljaki in Ukrajinci niso imela povoljnega uspeha, ki ga je nameraval Seidler, da bi namreč za dalje časa utrdila in zavarovala njegovo nemško vladanje. Njegova prehranjevalna politika, ki je prišla tako daleč, da se je morala tudi na Dunaju mera kruha in moke zmanjšati na pol, je dovečila do nevolje in velikega razburjenja med delavci. Tako je usoda Seidlerju bila za petami. Zapreti je hotel za dalje časa avstrijski parlament in se udomačiti v samovlastni ulogi grofa Stürgkha, pa so mu slovanske stranke — pred nosom zaprle uhol v parlament. Prepovedan uhol sedaj ne velja več za ljudske zastopnike, marveč za Seidlerja in njegovo ministrstvo.

Kaj bo sedaj? V hipu, ko to pišemo, ne moremo niti določenega povedati. Cesar Karel je na Seidlerjevo ostavko odgovoril s pismom, v katerem povdarda važnost parlamentarne rešitve javnih zadev ter si pridržuje končno odločitev o Seidlerjevi prošnji za odpust. Prihodnjih dnevi, v katerih se bo cesar posvetoval z voditelji raznih strank, bodo prinesli pojasnjenje. V vsakem slučaju pa je eno leto Seidlerjevega ministrovjanja jasni in glasni dokaz, da se proti Slovanom v Avstriji vladati ne more. Jugosloveni, proti katerim je Seidler vstrajamo pri svojih narodnih zahtevah napram vsaki vladi, naj se imenuje tako ali tako. Seidler je šel, sli bodo tudi drugi naši protivniki narod pa in njegova sestva stvar ostane.

Vojna in — mir?

Naša ofenziva na italijanski fronti žal ni prinesla tistega uspeha, kot ga je pričakoval naš generalni štab in naša javnost. Borovič je prve dni sicer ob Pijavi prišel za nekaj kilometrov naprej, ravnokrat tudi v ozemlju gore Montello (južno od Feltre). Na asiaški planoti in na južnotiroškem delu bojišča (Hötzendorfova skupina) smo naleteli na velik sovražni odpor. Dne 20. junija se je začela italijanska ofenziva z veliko silo. Polegtega pa nam neljubo na-

gaja še narastla Pijava. Vojaške čete onstran Pijave ne morejo dobiti radi skrajno slabega vremena zadostno živil in vojnega gradiva preko reke. Vsledtega tudi ne moremo dalje naprej proti Benetkom in po benečanski ravani. Sicer pa smo lahko potolaženi: Naši vojskovodje, nad katerimi ima baje sedaj Hindenburg glavno poveljstvo, upajo na ugoden potek bitke na Italijanskem. — Na Francoskem je položaj neizprenjen. Do oločilne bitke še ni prišlo in tudi še menda ne bo tako kmalu.

O miru se sedaj malo govorji. Saj tudi nemškutarji, ki so nedavno romali na Dunaj, iz svoje vredenke ljubezni do matere Germanije niso marali zinuti ne besede o miru. Na Angleškem govorijo skoraj vsak dan vodilni državniki odločno proti Nemčiji. Jeden teh govorov je: Mir je mogoč samo tedaj, če bi Nemčija za vselej opustila svoje častihlepane nakiče o gospodarstvu nad celim svetom. Vsem narodom se mora dati enakopravnost in pravico samoodločbe, t. j. da bi sami odločeli, ali, h kateri državi naj pridejo in kako si naj uredijo svoje gospodarstvo. Angleški minister Balfour je te dni izjavil, da si vsi želimo častnega mira. Ker pa Nemčija noče sporazunega miru, se bo mogoč časten mir doseči samo z vojnim do konca. Ta Balfourjev mnenju je neinski narod povzročil toliko gorja na svetu, kolikor noten drug narod.

Prostovoljna oddaja žita.

Mariborsko okrajsko glavarstvo je izdelalo načrt prostovoljne oddaje žita. Odpadla bi naj rekvizicija. Splošno je ta načrt bil sprejet med kmetskim prebivalstvom sicer z veseljem, a vendar z pojaznijo, da bo menda vendar po prostovoljni oddaji prišlo pozneje do rekvizicije. Pretekli petek se je okrajno gospodarski svet mariborskoga okrajnega glavarstva soglasno izjavil za prostovoljno oddajo žita letine 1918. a zahteval je od vodje okrajnega glavarstva tudi jamstvo, da se v slučaju prostovoljne oddaje — in če spravi okraj določeno količino zrnja skupaj —, res ne bo rekviriralo. Vodja g. dr. Kramer je izja-

ISTRA.

Kako sva z Žefom iz Benečije vino nosila.

Piše: Crnihovski.

V Mezopotamiji (ozemlje med rekama Idrija in Bača) na Tolminskem je pošlo vino. V veliki zadregi je bil gospod župnik, ker ni bilo dobiti vina. Pač je Mezopotamija bogata na žganju, tudi sadjevca ima mnogo, a vina, posebno še naravnega vina, kakoršno se ne rabi za sv. maše, ne dobis. Ako ga naročiš iz drugih krajev, pretečejo meseci, predno ga prejmeš. Nevarnost je bila, da ostanemo brez sv. maš. Na Razglasenje Gospodovo popoldne po blagoslovu smo premišljevali, kako bi dobili vino za sv. maše. Kar se spomnim Benečije ter svojih tamkajšnjih znancev, pri katerih dobim dobro, naravno vino. Takoj sem sklenil kar drugi dan odritini na Benečko. Ko sem razodel sosedom ta svoj sklep, so se vsi razveselili. Sosed oče Miha mi je prinesel veliko pleteno steklenico, ali, kakor pravimo, flaškon. Fant Žef se je ponudil, da pojde z menoj, celo koš, primeren steklenici, je prinesel.

Drugo jutro že na vse zgodaj ob štirih sva odrinila iz Mezopotamije. Ko se je zdani, sva bila že v razbitem Čiginju. Da bote razumeli Žefovo obnašanje, moram povečati, da je Žef blaga duša, sama dobročina, le včasih ima svoje muhe, zato so ga tudi odpustili od vojakov. Solze so se mu utrle po licu, ko je gledal zapuščen in razdejan Čiginj (226 m). Iz Čiginja sva krenila na desno po stezi po Dolu proti Ježi. Nad Volčami se nam je odprl krasen razgled na volčansko in tolminske ravne ter na bistro Sočo, ki se vije kakor srebrni pas med sv. Danijelom in sv.

Urhom, kjer počivajo trupla Volčanov in Tolmincev. Žef je vsled te lepote tako glasno zaukal, da se je razlegalo čez volčansko in tolminske ravne tja do Mažareveca nad Dantjevo jamo, do proslile na Kobiunku nahajajoče se, od cerkvene oblasti proklete čerkvice*. v kateri sedaj tamkajšnje dobro in pokorno ljudstvo brani frodi** za svoje ovce in koze.

Tam za Kobiljino glavo je solnce ravnokar izšlo. Nepopisljivo krasno je izgledal Mali Pariz, t. j. trg Tolmin, krona naših gor, ki ga pa je zemljelačni Lah zelo, zelo okrempljal. Pogled na raznobarvno, v utrjamem solncu lesketajoče se Sočo je Žef tako navdušil, da je zapel znano pesem:

Tja gori ob Soči se budem podal,
najlepšo Sočanko si budem izbral.

Ko sva se naužila te jutranje planinske lepote, sva šla po Dolu navzgor. Steza se je spremenila v kolovoz. Pri vsakem koraku sva zapazila kaj novega. Streški jarki, na desno in levo barake, vodovodni in vodnjaki s krasnimi podobami in letnicami, velikanske zaloge vojnega materijala. Žef se ni mogel načuditi, večkrat je obstal kakor okamenel, tako da sem ga moral opetovati s palico drezati pod rebra, da ga spravim naprej. Ko sva dospela na Ježo (929 m), je skočil v streški jarek, sedel ter začel tesati jabolka, ki jib je imel s seboj.

* Leta 1892 se je baje — tako se je bilo razneslo — prikazala neki deklici blizu Mažareveca Mati božja. Ljudstvo je vrelo od vseh strani na Kobiunku. Kmalu se je bilo nabralo precej denarja, tako da je kar čez noč zrastla cerkvica. Cerkevna oblast pa je pod stroginimi cerkvenimi kaznimi prepovedala to „božje pot“.

** Snogi listnatih vej, ki so po zimi prav dobraka krma za ovce in koze.

Pustimo sedaj Žefu. Omeniti moram, da sem obiskal svetovnoznameno Ježo tri tedne po 12. ofenzivi. Iz Čiginja (296 m) sem šel po stezi pod skalo do Jesenjaka (655 m), ki se nahaja v razvalinah. Od tam pelje široka gladka cesta do Vogrinkov. Tu sem srečal osebo, ki je prišla iz Srednjega. Povedala mi je, da je Srednje uničeno. Cerkev sicer še stoji, a je vsa preluknjana, farovž popolnoma razdejan, o nekaterih hišah ni sledu več, tako n. pr. je veliko poslopje Širokarjevo dobesedno izginilo. Vsled 4—6 m široke, od Lahov med vojsko napravljene ceste, ki se vije po Kolovratu čez Ježo mimo Vogrinka skozi Pušno, Srednje, Kambreško in dalje, je mnogo polja, travnikov in niv popolnoma uničenih. Vogrinki so tudi več ali manj razdejani. Cesta, po kateri sem šel mimo Vogrinkov na Ježo, je bila tako gladka, kakor n. pr. v Gorici od Katerinja do pokopališča. Na tej cesti je bilo veliko tovornih avtomobilov, naloženih z raznim blagom, vrhutega pa mnogo 12 m dolgih novih italijanskih topov, katerih žrela so bila obrnjena proti Mezopotamiji. Na desni strani ceste zelo dolge, kakor kleti obokane kaverne. Izmed hiš v smeri proti Ježi je ostala samo Potokarjeva nedotaknjena in to radi srečne lege pod hribom, vse druge hiše so uničene, pri Kuščerjih je ostalo samo korito. Lukač je v razvalinah. Na lev strani pod Vogrinki je vojaško pokopališče z nagrobnimi lepimi spomeniki, grobovi okrašeni s cvetlicami, ki so takrat v novemburu bujno cveteli. Po položni gladki cesti sem v polodruži uridel na Ježo (929 m), odkoder sem užival krasen razgled na Banjško planoto, Mezopotamijo, Porezen, Črnoprst, Bogatin, Mrzli vrh in Krn itd. Tupatam so še ležali mrliči in erknjeni konji, duh neprijeten. — Malo pod Ježo na poti v Volče sem videl na nosilnicah mrtvega vojaka. Dasiravno je bil že čez tri tedne, vendar je izgledal, kakor da bi bil umrl šele pred par urami. Glavo je imel povito v belo obvezno, poteze na obrazu mirne kakor da bi sladko spaval.

vil, da se v občinah, katero bodo res oddale določeno količino žita, ne bo rekviriralo in bodo te občine uživale še več drugih ugodnosti.

Prostovoljna oddaja se bo organizirala sledče: Okraj mora oddati 120 vagonov krušnega žita (pšenica, rž, ječmen in koruza) in 80 vagonov drugega žita in stročnic (fižol, oves, ajda, proso). Okrajno glavarstvo je z ozirom na uspehe rekvizicije v letu 1916 in 1917 preračunalo, koliko pride na posamezne občine. Cel okraj je razdeljen na 18 okrožnih skupin, kjer se sedaj vršijo sestanki županov, članov občinskih odborov in setvenih komisij ter zastopnikov oblasti. Na teh sestankih se razpravlja o dobrih in o slabih straneh prostovoljne oddaje. Glavna reč je, da se bodo občine zavezale oddati predpisano množino in da bodo to množino tudi primerno in pravično razdelile na posamezne občane. Župan in njegovi pomogni odbori morajo sestaviti natančen seznam, koliko mora oddati vsak posameznik. Ta seznam se bo moral javno razpoložiti v občini, da ga bo lahko sleherni pregledal, če ni kdo preveč in nekateri premalo obremenjen. Če boš videl, da je tebi župan zapisal preveč, kakemu drugemu občanu pa, ki bi ložje dal več, pa manj, imas pravico, zahtevati, da se seznam primerno popravi.

Oblast objavljuje, da bo šla kmetovalcem in občinam, ki bodo prostovoljno oddali, kar jim je predpisano, na razne načine na roko. Ena teh ugodnosti bi bilo dovoljenje, da se ne uvedejo stroga določila zoper domače mlince ali žrmle. Poslanec Pišek je v seji odločeno zahteval v imenu kmetskega prebivalstva, da naj oblast dovoli po prostovoljni oddaji prosti promet s preostanki in sicer brez mlnskih kart. Zahteval je tudi, naj se pri posestnikih, ki bodo prostovoljno oddali predpisano množino žita, ustoli žrmle proste. Izšla je namreč vladna odredba, ki določa, da ima politična oblast pravico zaseči vse žrmle in zapraviti vse manjše mlince. Dr. Kramer je obljubil, da bo te želite kmetskih zastopnikov upošteval.

Kako se bo žito oddajalo, se še bo načinko dočilo. Ker so naše zaloge po vsej državi že popolnoma izčrpane in bomo s starim žitom in moko izhajali samo še tečen dni, bo oblast zahtevala oddajo dela žita takoj po žetvi in mlatvi, ostalo pa jeseni. Na predlog urednika Žebota, naj politična oblast storiti potrebne in nujne korake, da se kmetovalci, njih sinovi, hlapci, viničarji, dñinarji in drugi, ki so doma potrebni, takoj pošljemo na večtedenski dopust, da bodo opravili žetev in mlatvo. Dr. Kramer je obljubil, da bo okrajno glavarstvo take prošnje za dopuste smatralo kot nujne in jih bo takoj poslalo k pristojnemu vojaškemu poveljstvu.

Dr. Kramer je tudi obljubil, da bodo posestniki, ki prostovoljno oddajo žito, imeli prvi pravico do konj, vozov in drugih vojaških predmetov. Dajala se bo tudi nagrada v sladkorju in sicer za vsakih 100 kg oddanega žita 2 kg sladkorja. Do dne 15. julija velja še tudi višja cena za žito. Odločno je izjavil uradni vodja, da se bodo vremenske uime: slana, podnji, vihar, toča itd., upoštavale pri oddaji žita.

O zadevi še bomo poročali. Za danes povdarnamo samo, da naj tudi v drugih okrajih zahtevajo kmetje prostovoljno oddajo. Rekvizicij je že itak vsakdo do zrla sit.

Vzbujal je mojo pozornost posebno zato, ker je bil še nedotaknjen, med tem ko so bili vsi drugi mrtveci že več ali manj objedeni od miši ali drugega mrčesja. V Kamencu (349 m) cele vasi barak, pokopalnišča, kapela, v katero so Lahi iz Volč prenesli prižnico.

Bilo je že mračno, ko sem prišel v Volče (193 m), ki so nudile tužno sliko. Železno ogrodje zvonikovo je viselo kakor kaka cunja, hiše v razvalinah, farovž na doljeni strani nad kletjo je imel velikansko odprtino, glavni vhod zasut, iz pisarne, v kateri so vojaki kuhalili, so bila vrata, oziroma odprtina na gorenji strani. O vodnjaku pred farovžem nobenega sledu. Čez Kozaršče (206 m), ki je med vsemi vsemi še načelj razdejano, da skoro kamen na kamnu ni več stal, sem se vrnil proti domu. „Pač mnog je ljud vihar divjal po poljih naše domovine.“

Vrnima se sedaj k Žefu, ki je na Ježi v strelskem jarku tesal jabolka. Zaklical sem: „Žef, tam je preprih, tudi bi znal si nalezti kako golazen.“ Kakor bi trenil je skočil ter bil naenkrat pri meni na cesti, krepko udaril s svojo palico ob trdo cesto ter korakal korajčno poleg mene. Kmalu sva prišla do nemške straže. Žef se je s košom na hrbitu, s palico ob levi nogi postavil po vojaško v pozor ter z desnico podajal vojaku legitimacijo, rekoč: „Melde gehorsamst (javim pokorno)“. Smehljajoč se je vrnil vojak nama legitimaciji, nakar sva odkorakala. Čez par trenotkov je Žef izregovoril: „Tako se mora nastopati, potem se ni bat nobenih sitnosti od strani straže.“ Še nekaj korakov mimo dolgih barak, nato sva krenila s ceste po stezi navzdol in pred seboj sva imela skoro vse slovensko Benečijo, hribi in doline in zopet hribi, nato furlanska ravan, slednjič morje. Žef se je kar ustavil. Zopet sem ga moral dregniti.

Prestopila sva državno mejo ter šla po strmini navzdol v vas Kraj (806 m), kjer sva stopila zopet na gladko cesto, po kateri sva korakala skozi vas Trinci. Šla skozi Dolenjsko Drenčko ter prišla v vas Kras. Na hribčku pri Devici Mariji (751 m) je v zvoniku odbila ura enajst. Na Krasu sem se oglasil pri sta-

Rekvizicija živine.

(Glavni predpisi o oddaji in nabavi.)

Pisarni Slovenske Kmetske Zveze, oziroma Poslovnični slovenskih spodnještajerskih poslancev, prihaja dan za dnevom neštevilno pritožb o rekviziciji živine.

Ker pisarna ne more vsakemu posebej obširno odgovarjati, podamo tu glavne predpise o načinu oddaje in nabave živine.

C. kr. namestništvo, oziroma z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu dne 14. 5. 1918, št. L. B. I-D-2711-8, ustanovljen urad za promet z živino in mesom, mora vsak mesec ugotoviti, koliko živine bo moral da delžeta dati prihodnjem mesecu. Pri tem mora ta urad poizvedeti, koliko bodo potrebovale garnizije v deželi, koliko civilno prebivalstvo in k temu prišteati za armado in mesta izven dežele predpisano kvoto. Za mesec junij je n. pr. predpisano za štajersko deželo 22.500 živali. Oči tega dobe garnizije v deželi 7145 živali, armada na bojišču 4000, mesto Dunaj 2000 in civilno prebivalstvo 935 živali.

Uradu za promet z živino in mesom c. kr. namestništva stoji ob strani deželna komisija za uređitev prometa z živino. Ta komisija je posredovalen organ omenjenega urada in je sestavljena iz zastopnikov vojaške oblasti, večjih mest, zastopnikov porabljalcov in živinorejcev ter raznih veščakov.

Urad za promet z živino in mesom c. kr. namestništva razdeli potem, ko je dognal, koliko živine mora dobiti cela dežela, to število na posamezne politične okraje. V mesecu juniju mora oddati slovenski Stajerske: Celje 1150 živali, Konjice 385 živali, Lipnica 1655 živali, Ljutomer 525 živali, Maribor 1450 živali, Ptuj 1420 živali, Mozirje 200 živali, Radgona 795 živali, Brežice 690 živali in Slovenski Gradec 880 živali. Uradu za živino in mesom c. kr. namestništva stoji ob strani deželna komisija za uređitev prometa z živino. Ta komisija je posredovalen organ omenjenega urada in je sestavljena iz zastopnikov vojaške oblasti, večjih mest, zastopnikov porabljalcov in živinorejcev ter raznih veščakov.

Okraino glavarstvo mora potem, ko je dobilo načrt za pokritje potrebsčine za deželo, razdeliti za okraj predpisano število na posamezne občine. Pri tej razdelitvi mora služiti kot podlaga operat o štetju živine, a ozirati se mora na pleme, kmetijsko vprejgo in preskrbo z mlekom. Predpis o dobavi živine pošlje glavarstvo županom, ki morajo predpisano število razdeliti na posamezne posestnike v občini. Župani se morajo pri tem posluževati izkaza o štetju živine, ki se nahaja pri županstvu in imeti pred očmi, da so uradno odgovorni za pravično razdelitev.

Pri oddaji se morajo upoštевati posestniki po njih gospodarskih razmerah, z ozirom na rejo in stanje živine, pri upoštevanju dosedanjih nabav, tako, da je vsaka prednost ali oškoščovanje posameznika izključena. Pri izbiranju klavne živine se treba po možnosti ozirati na želje lastnika živine. Pred vsem se mora vzeti prostovoljno ponujeno živino, potem bolje rejene, težje komade, tako da se morejo laži in mršavi komadi, ki se lahko še zredijo in postanejo težji, porabiti pozneje. Ravnotako naj se goveda, ki se še rabijo za vprejgo ali užitek, prihranijo za pozneje.

Predvsem naj se jemlje bolje rejena živina, ki je sposobnejša za klanje in daje malo mleka, potem vse nemlečne krave in krave, ki niso breje, jalove junice in težja mlada živina.

Hlevi z večjim številom živine naj se pritegnejo razmeroma bolj nego oni z manjšim številom.

rem znancu, kateri se je mojega obiska zelo razveselil. Oba naju je povabil h kosilu. Pri mizi je Žef se marsikatero povedal in se tako obnašal, da sem postal rdeč kot kuhan rak, četudi nekateri pravijo, da nimam kapljne krvi.

Po kosilu sva šla čez Ovčje brdo (648 m), Trusnje (663 m), (po mojem mnenju bi se pravilno morda glasiti Tršje, kar izvajam od besede trs), potem navzuol skozi Zverinac (363 m) h Klodičem (248 m). Znanec, pri katerem sem se oglasil, me je napotil v Oblico, kjer dobim izvrstno naravno vino. Tudi mi je opisal stezo, da v gozdu ne zajdem. Krenila sva po novo začetem, a ne dovršenem mostu čez močan potok Kozica, nato po ozki brvi čez potok Potok do vznova hriba, po katerem sva potem po kostanjevem gozdu in travnikih lažila proti vrhu. Pod vrhom sva dobila gručo ljudi, moških in žensk, ki so počivali pri svojih bremenih. Eden izmed moških me je ponosil tobako, a mu nisem mogel postreči. „Hudo je za nas kadilce“, je rekel, „a še huje je za naše Šnofavke, katere so ga v mirnih časih pošnoffale ne da mernik vsak dan.“ Žef, ki je dosedaj molčal in poslušal, se je oglasil: „Pač ste imeli čedno kosilo in jedno večerjo.“ Ogorčena je stopila pred njega ena izmed žensk ter rekla: „Ti, to je razžaljenje, kaj takega nam dosedaj se nihče ni očital.“ Obrnil sem se proti Žefu, rekoč: „Žef, tiho bodi in ne žali, ali ne vidiš, kako čedne in snažne so ženske, drugače kot ri nas Katra s svojo narodno nošo.“ Skesan je odgovoril Žef: „Sač se ne bi bil tako izrazil, ako bi ne bil ta mož rekel, da ga pošnoffajo vsak dan po mernik.“ Nato se je obrnil proti ženskam ter uljudne rekel: „Oprostite, gospodične, saj vas nisem misil žaliti.“ Ko je bila ta začeva v splošno zadovoljnosten tem poravnana, so naju vprašali, kaj iščeva. Odgovoril sem: „Vino za sv. maše.“ „Potem pa pojdu z nami“, so se oglasili, „v naši vasi bota dobila izvrstno vino.“ Dvignili sta se ter šli drug za drugim po stezi proti vrhu (600 m), nato krenili na levo po koložu navzdol. V četrteri uri smo prišli v vas Obli-

A. Prizanašati se mora:

a) izvanredno kvalificiranim čednim živalim (Herdbuchtiere, ki so vpisane v takozvanem Herdbuchu, do katerega imajo pravico gotove grajščine), v kolikor so se vpisale v knjigo čednih živali po uradnih strokovnih komisijah ali na podlagi revizijske ugotovitve organov urada za promet z živino in mesom);

b) vse vidno breje živali;

c) vsi licenceirani, za pleme neobhodno potrebeni biki (za 60 krav en bik) in za vsakega teh bikov en bik vez eno leto in en bik pod enim m kot nadomeščak;

d) za gospodarstvo neobhodno potrebne vprežne živali.

B. Po možnosti se mora štediti:

a) mala gospodarstva z največ dvema kravama;

b) vprežne živali, v kolikor se res rabijo v gospodarstvu;

c) plemenski biki s posebno plemensko vrednostjo;

d) dobre krave-mlekarice, ki dajajo vsaj 4 litre mleka na dan.

Pri razdeljevanju se mora imeti pred očmi, da se mora predpisano število živine na vsak način spraviti v krov.

Ako bi, ozirajoč se na gornja vodilna načela, ne bilo mogoče spraviti v krov predpisane številke brez živine, ki bi se je moralo prizanašati, se morajo in sicer v nasprotnem redu, vzeti tudi živali, ki bi se jim moralo sicer prizanašati, torej pred vsem krave, ki dajejo poprečno več nego štiri litre mleka na dan, potem plemenski biki itd.

V „Pouku o nabavi klavne živine“ c. kr. namestništva v Gradcu je rečeno med drugim:

Prizanašati se mora v prvi vrsti plemenski in v drugi vrsti živini z užitkom (mlečne krave, delavna žival).

Izmed krav se imajo vzeti one živali, ki dajejo najmanj mleka, so najmanj breje, dajejo najmanj užitka in so najslabše vraščene.

Vprežni voli naj se puste tedaj, ko v dotičnem gospodarstvu res ni nikogar, ki bi znal naučiti votiti krave ali če sploh ni za vprejgo primerne živine. Kjer so 2½letni voli, konji ali vprežne krave, ali se lahko nabavijo, naj se vzamejo čez 2½letni voli. Za kmetijo z vsaj 20 oralov obdelanega polja v ravnini in s 15 oralji v hribih se ima po možnosti pustiti vajen par volov. V splošnem ima veljati pravilo, da se mora vzeti vol in pustiti krava.

Nakupovalec je tudi dolžen, da pri nabavi pomaga izmenjavo živali za užitek. Ako bi en posestnik moral oddati eno žival za pleme ali užitek, pa ima drugi nadštevilno klavno živino, preskrbi nakupovalec izmeno govedi za užitek proti klavni živini. Na to se mora posebno paziti v malem posestvu, kjer bi posestnik ene ali malo krav, ako je ena žival sposobna za klanje, bilo težko, da bi dobil za nadomestilo primereno kravo z užitkom. Pri nabavljanju naj se kočarju in malemu kmetu, ki ima večinoma le boljše krave-mlekarice za samooskrbo, po možnosti prizanaša.

en (548 m), ki je kakor kako gnezdo naslonjena na pobudo strmega hriba.

Poslovivši se od družbe, stopila sva v hišo nekega premožnega kmeta, na katerega sem bil že preden opozorjen. Prijazno nuju je sprejela gospodinja in ko sva razodela nameň najinega prihoda, nju je izvabila kar za ognjišče ter začela kuhati kavo. Ko sva kavo popila, se je oglašil Žef: „Vina gor, jaz nlačam!“ — „Tihi bodi, Žef, ne budi siten“, sem ga karjal. „Ko pride gospodar, boš že dobil vina.“ — „Saj bi vama sama primela, pa ker hodi navadno le gospodar v klet, ne vem, iz katerega soda sedaj toči. Sicer bo gospodar itak kmalu doma“, rekla je gospodinja. Ne dolgo potem se je pri hišnih vratih pričkal gospodar z motiko na rami. Ko mu je gospodinja povedala, po kaj sva prišla in ko je zagledal v kotu koš s steklenico, je izpregovoril: „Kaj bota s kot koš s steklenico, je izpregovoril: „Kaj bota pa s tem maseljcem, z vozom sta imela priti!“ — „Kako rada“, sem odgovoril, „a ni dobiti vprežne živine. A mogoče pa se pri vas dobi kak mož, ki bi mi neselše eno tako steklenico vina do Brega.“ — „To pa že to“, odgovoril gospodar. Nato me je peljal v klet, v kateri je bilo mnogo sodov črnega in belega vina. Koncem kleti pri zidu je bil sod petih hektolitrov. V tem sodu je belo vino iz samega izbranega grozdja. Med tem ko prodišam vse drugo vino po 1 K liter, dam to po 1 K 30 v. Pripomnim pa, da je v tej kleti vse vino naravno, kakoršno je Bog dal“, tako je govoril gospodar. Nato je potegnil iz police gumijevcev ter natočil; kakor rebula prozorno vino je dalo iskre, okus prav prijeten. Napolnil je majoliko, in šla sva za ognjišče, na katerem je gospodinja kuhalila večerjo. Prav po domače smo se pogovarjali pri okusni večerji in izvrstni kapljici. Žefu se je imenito godilo, gospodar mu je vedno natival kozarec, a katerega je tudi prav pridno praznil.

(Dalej pričakanje.)

Tako uradni predpisi o nabavi živine. Te nove predpise je izdalo c. kr. namestništvo v Gradcu dne 14. majnika t. l. Glavno nalogu ima pri tem župan, ki mora gledati, da na vsak način spravi vkljup za občino predpisano število živali. Da je ta nalog težka in odgovornosti polna, se razume samoposebi. A ravnotako samoposebi umevno je, da župani ne bodo mogli ustreši vsem, ali bolje, da ne bodo mogli pustiti nikomur, ker danes nima noben kmet več toliko živine, da bi jo rad oddal. Zato je gotovo, da bodo župani predmet mnogim krivičnim napadom. Zato, naj vsakdo pomisli, v kako težkem položaju se nahaja župan. Ce se pa komu res godi krvica, ako se mu je n. pr. predpisalo, da mora oddati žival, dočim se pa drugim posestnikom, ki imajo več živine, priznaša, naj se to naznani pisarni Slovenske Kmetske Zveze, Poslovalnici štajerskih slovenskih poslancev, in naši poslanci store gotovo vse, kar je v njih moči, da se krvica popravi.

Naše žrtve za domovino.

Od S. v. Viida nad Valdekom nam poročajo: Malo duš šteje naša župnija, toda obilno je število junakov, ki so na raznih bojiščih sedanje vojske in v bolnišnicah položili svoje življenje na oltar domovine in jih v molitev priporočamo: Franc Vocovnik, kmet v St. Vidu, je padel dne 27. avgusta 1914 v Galiciji. Franc Skočaj, kmetski sin, je umrl, v trebuhan zabet, v Lipi na Srbskem dne 20. septembra 1914. Dominik Pustinek, ki se je vojskoval na Srbskem, se pogresa od dne 26. septembra 1914. Njegov brat Al. Pustinek se je boril na laški fronti in v Galiciji. Pogreša se od septembra 1916. Franc Lušnic je umrl v bolnišnici dne 17. junija 1915 v Galiciji. Jožef Aberšek je padel dne 16. novembra 1915 na Doberdobu. Njegov brat Ferdinand Aberšek se je vojskoval na soški fronti. Pogreša se od dne 17. septembra 1916. Ravnod od tega dne se pogreša tudi njegov tovaris Janez Dvorjak, p. d. Breznikov. Jožef Karl je padel mesece avgusta 1915 na laškem bojišču. Njegov brat Franc Karl pa je umrl leta 1916 v ruskem vjetništvu. Anton Štalekar, p. d. Šotnov, je padel ob Soči dne 28. oktobra 1915. Martin Krajnc se je boril na laškem bojišču, kjer je padel dne 3. aprila 1916. Njegov brat Jožef Krajnc je umrl v trebuhan zabet dne 26. avgusta 1917 in počiva blizu Gorice. Bernard Britovšek, ki se je vojskoval v Galiciji in na soški fronti, se pogreša od dne 2. novembra 1916. Filip Rotovnik je padel dne 8. avgusta 1916 na Monte Zebio. Njegov bratranec Anton Rotovnik, ki se je boril najprej v Galiciji in potem na laškem bojišču, je padel dne 17. decembra 1917 na Monte Longava. Janez Krajnc je umrl v bolnišnici na Ogrskem dne 18. julij 1916. Njegov brat Janez Krajnc, ki je bil vpoklican na bojišče že v začetku vojske, je padel na laškem bojišču dne 30. avgusta 1917. Jože Hudovernik je padel dne 4. februarja 1916 na Doberdobu. Blaž Smolnikar pa dne 3. novembra 1916. Jožef Klančnik je bil na laškem bojišču in se pogreša že čez dve leti. M. Pustinek je padel dne 6. junija 1916 na laški fronti v Boskonu. Rudolf Dvorjak je umrl v ruskem vjetništvu v Cenkovu dne 16. junija 1916. Ernest Vrhnjak je padel dne 30. julija 1916 na italijanski fronti. Njegov oče Jožef Vrhnjak, ki se je prehodil na laškem bojišču, je umrl v bolnišnici v Celju dne 8. decembra 1917. Jožef Tamše je padel dne 10. februarja 1917 in pričakuje vstajenja blizu Gorice. Franc Borovnik je umrl vsled dobljenih ran na laškem bojišču dne 3. aprila 1917 v Knittelfeldu. Jurij Zaponšek je padel dne 13. junija 1917 na laški fronti. Janez Mihevc je padel dne 24. julija 1917 v Albaniji. Janez Krajnc, ki je bil vpoklican v spomladici 1917, je utonil dne 15. novembra 1916 v Piavi na Laškem. Junaki slovenski, žrtve zvestobe in ljubezni do domovine, počivajte mirno v tuji zemljì! Na svodenje nad zvezdam!

Padel je na južnem bojišču poročnik Aršadij Videmšek, sin splošno spošтовane rodbine Videmšek v Celju. Bil je oče svoje stotnine, ljubljenc moštva, ljub in drag vsakemu, kdor ga je poznal. Arko, počivaj v miru! Nad zvezdami pa prosi za vse, ki so te ljubili, za nas, svoje tovariše in prijatelje v bojnih jarkih.

Spoštovani rodbini Stanjevi v Ceršaku pri S. Iliju v Slov. g. o. r. je sporočil korporal Anton Zorko, da je dne 16. junija t. l. na italijanskem bojišču padel junaške smrti za domovino in cesarja 20-letni sin Anton Stani. Služil je pri pešpolku št. 127. Padli je bil priden sin, oziroma brat. Vse ga je rado imelo. Dan pred svojo smrto je še pisal domov, da mu nekaj pravi, da bo šel za sinom soseda Hernaha, ki je padel predlansko leto. In ta slutnja se je uresničila. Stanjevo rodbino zadene da udarec tem hujer ker je nedavno na železnicu smrtno ponesrečil tudi zet. Tolaži pa naj vse zavest, da ločitev ni večna, ampak da se vidijo enkrat na kraju večnega miru.

Vsem slovenskim žrtvam za domovino! Bog pravičen Plačnik!

Wiederwohl Kahle Windisch

Sedanj način nasilnega rekviriranja poljskih pridelkov je povzročil že več spopadov, katerih pos-

ledice so vodile v sodno dvorano in bodo značilna slika naše dobe: na eni strani neizmerna ljubezen do lastne grude, z žaljavo roko in neizmernim trudem in znojem obdelane ter skrb za prehrano, a na drugi strani pa nespretni predstavitelji sistema, opriajočega se na neboji papirnih naredb in ukazov, ki ne poznajo razmer in življenja in ki si morda celo domisljujejo, da s svojo strogostjo služijo – splošnosti.

Komaj je bila končana znana porotna obravnavava proti ženskam iz Formina, ki so v svoji razburjenosti povzročile smrt komisara Wiedera vohla. Čeprav rekvizicije so po poročilu okrajnega glavarstva v Ptiju bile vedno zelo uspešne, ste se vršili pred okrožnim sodiščem v Mariboru še dve razpravi, ki ste osvetili razmere pri rekvizicijah v mariborskem okraju.

Po celem državi znan je postal napad nemčurskega občinskega predstojnika Jurija Ačka v pohorski občini Osel na davčnega uradnika v pokolu J. Kahlerja. Ta je prišel zadnje dni meseca aprila v Osel rekvirirat krompir, glavno in skoraj edino hrano občanov. Postopal je zelo strogo in je puščal kmetom samo po 60 kg krompirja ter je rekviriral še tudi krompir, ki je bil določen za seme, kar se pač ni ujemalo s prepisimi in zdravo pametjo. Njegovi vojaki pa so, kakor so priče potrdile, „rekvirirali“ v svoje žepi pri raznih hišah tudi suho sadje in jajca, seveda brez dovoljenja.

To ga je tako razburilo, da je puščil komisijo, ki je naprej rekvirirala in je šel v gostilno, kjer je do večera popival, potem pa je z revolverjem in cepinom napadel spečo komisijo. Revolver se ni sprožil, ker ni bil nabasan.

Kahlerja, ki je zgrabil za cepin in ga iztrgal pjanemu Ačku iz rok. Pri tem je dobil tri odrtiny na rokah in glavi. Da bi bil Kahler težko poškodovan ali ubit, je bila samo zlobna izmišljotina naših nemškutarjev. Zaradi svojega dejanja je bil Ačko obsojen na osem mesecov zapora. Značilno je, kako je hotel penzionirani davčni uradnik kovati iz tega napada denar. Za bolečine ni zahteval nič manj kot 2000 K odškodnine in za zamujen zasluzek po 24 K na dan! In res mu je sodišče prisodilo 500 K za bolečine, kar se je zgodilo do sedaj samo pri najtežjih poškodbah. Pri zamujenem zasluzku 24 K na dan je bila pač umevna njegova vnema pri rekviranju!

Minuli teden se je vršila še ena kaženska razprava proti 60letnemu posestniku Blažu Damišu iz Gerečje vasi pri Selnicu ob Dravi. V tem slučaju je bil vodja komisije neki podčastnik A. Windisch, ki že sedem mesecev rekvirira po mariborskem polokraju. Zadnje dni meseca januarja je popisal zaloge pri Damišu, ki je tudi oddal predpisane množine. A že dne 8. februarja zjutraj je Windisch prišel na lastno pest „kontrolirat“, ali je pred enim tednom pravilno rekviriral; proti predpisom ni bilo pri tej „komisiji“ nobenega zastopnika občine! Preobrnil je vse postelje, pregledal vse omare, pretaknil vsak kot in je našel vse v redu. Pa to mu še ni bilo zadostil. Opolne se je pojavilo zopet par vojakov, da bi zopet „kontrolirali“; začeli so razdirati zid pod pečjo, trdeč, da je Damiš v zidu pod pečjo skril žito. Umevno, da si Damiš sredi zime ni pustil podreti peci, zlasti ker „komisija“ ni bila pravilno sestavljena, saj je manjkal občinski mož in vodja. Vojaki so šli po Windischu in nato se je vnel preprič zaradi peči. Beseda je dala besedo, razburjeni posestnik se je zgrožil, da bo z nožem zabodel Windischa in se in to ga je privedlo na obožno klop. Zaradi hudo delstva javne nasilnosti in žaljenja uradne osebe je bil obsojen na tri mesece težke ječe.

Vprašamo slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru, ali mu je znano, kako njegove komisije v okolici rekvirirajo? Ali je bilo v tem slučaju potrebno, podirati peč staremu posestniku, ki je v polni meri zadostil svoji dolžnosti in ki ima vse sinove na bojišču? Sicer pa to ni edini slučaj. Da jih ni prišlo več pred sodnijo, se je treba zahvaliti samo hladnokrvnosti ljudi, ki se niso dali zapeljati do skrajnosti!

Italijansko bojišče.

Vsled velikih nalinov in deževja je visoko narasta reka Piava in njeni pritoki. Veliki deli beneške ravani se nahajajo pod vodo. Ker je bil promet med našimi četami, nahajajočimi se na levem in med ognimi, ki so se nahajale na desnem bregu reke Piave, vsled visoko narasle Piave zelo otežkočen, je naše stoječe armadno poveljstvo umaknilo svoje čete, ki so se nahajale na desnem bregu Piave. Izpraznili smo tudi večji del gorovja Montello. Na gorski fronti med Asiagom in Piatto se bijejo hudi boji, ker skušajo Italijani s protinapadi iztrgati nam iz rok postojanke, katere so Italijani izgubili v prejšnjih bojih. V tej ofenzivi smo vjeli 50.000 Italijanov, med temi 1100 častnikov. Zavzemali so izgubili Italijani v tej ofenzivi 150.000 mož. Na obeh straneh se vršijo velike priprave za nove in hude boje.

Sloveni se proslavili na italijanskem bojišču.

Avtstrijsko uradno poročilo z dne 25. junija pr-

vi, da so se vršili na gorovjih Monte di Valbello, Col del Rossa, Asolone, Solarolo in Monte Pertica zelo hudi boji, v katerih so se posebno odlikovali slovenski polki štev. 9 iz Galicije, štev. 53 (Hrvatje) in bosansko-hercegovinski pešpolki štev. 4.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču razven artillerijskih bojev in krajevnih spopadov na severnem bregu reke Aisne nobenih važnejših vojnih dogodkov. V angleški zbornici je angleški ministrski predsednik izjavil, da bo prislo na francoskem bojišču že v bližnjih dneh do velike bitke, od katere utegne biti odvisen izid sedanja vojne. Cetverosporazumno generali pričakujejo z zaupanjem izid.

Razne politične vesti.

Avdience pri cesarju. Listi poročajo, da je bil dne 26. junija med drugimi sprejeti v avdijenci pri cesarju tudi načelnik Jugoslovanskega kluba, poslanec dr. Korošec.

Položaj na Dunaju. Cesar še ni potrdil odstopa Seidlerjevega ministritva. Dočim se posvetuje cesar z voditelji državnozborskih in gospozborničnih strank, pa se poljedelski minister grof Silva-Tarouca v cesarjevem imenu pogaja z državnozborskimi strankami radi sestave delovne večine v državnem zboru v svrhu kratkega poletnega zasedanja. Grof Silva-Tarouca se je najprvo oglasil pri nemških nacionalcih, katerim je dal zagotovilo, da ostane v sedanja vladina smer (proti Slovanom) še tudi zanaprej v veljavi. To prav gotovo ne bo zboljšalo položaja. Naložba grofa Silve je, da pridobi nemške nacionalce, krščanske socialce. Poljake, Ukrajince in nemške demokrate za delazmožnost državnega zbora. Večerna poročila od torka, dne 25. junija, naglašajo, da se je posredovanje grofa Silve baje ponesrečilo in da menda ostane še nadalje Seidlerjevo ministritvo na krmilu, posebno, ker so mu nemški nacionalci in krščanski socialisti v klubovih sejah izrazili zaupanje. Bomo videli.

Ministri zahtevajo sklicanje parlamenta. V pondeljek se je vršil na Dunaju ministritski svet, na katerem so ministri grof Silva-Tarouca, baron Wieser, vitez Gayer in baron Banhans zahtevali, da se vlada na noben način ne sme posluževati zloglasnega vladanja po § 14, to je vladanja brez parlamenta, karveč da se mora kolikor le mogoče v najkrajšem času sklicati parlament.

Občina Buče za jugoslovansko deklaracijo. Občinski zastop občine Buče, politični okraj Brežice, toplo odobruje jugoslovansko deklaracijo z dne 30. maja 1917 ter se ji soglasno pridružuje. Zahteva ustanovitev lastne jugoslovanske države, prosté vsega narodnega gospodstva tujcev pod žezлом habšurško-lorenške dinastije, da nam bo zasiguran verski in narodni obstoj ter gospodarski napredok. Izraža globoko hvaležnost Njegovi Svetosti papežu Benediktu XV. za neumorno delovanje za mir. Zahvaljuje se presvetemu cesarju Karlu I. za njegov trud, da se konča krvava vojna in se doseže tako zaželeni pravični in trajni mir. Občinski zastop Buče, dne 16. junija 1918. — Počasni župan, svetovalci in odornikov.

Hrvati hočejo biti pri Slovencih. Državni poslanec dr. Tresič-Pavčič piše v „Domovini“: „Eno je gotovo, da mi Hrvati nočemo na limanice Nemcem in Madžarom in da se docela zavedamo, da ne moremo živeti brez skupnosti s Slovenci in Srbji. Uverjeni smo, da će Nemcem in Madžarom na ljubo zapustiti Slovence, pride pozneje vrsta na nas, da izginejo kot narod.“

Sloveni udani cesarju in domovini. Italijanski listi, na čelu jim „Corriere della Sera“, se prav bridko pritožujejo, da so se tudi v tej ofenzivi izkazali slovenski polki, posebno jugoslovanski, za posebno hrabre. Ti polki so doprinesli dokaz, da stoje vse Slovani odločeno ob strani naše države ter da se ni posrečilo najti izdajalcev med njimi. „Stajerc“ in drugi vjenčanski listi, vtakni si za klobuk poročila italijanskih listov, ko nas vendar venomer psuješ z izdajalcem domovine!

Nemški državni tajnik o miru. V seji nemške državne zbornice dne 24. junija je imel nemški drž. Kühlmann govor. Na vprašanje, ali bo vojska še trajala čez jesen in zimo in morda, tudi čez celo prihodnje leto, je odgovoril, da se na merodajnih mestih nikakor ni računalo s tem, da v sedanjih časih dolgotrajna vojska ne bi bila mogoča. Že leta 1890 je znani pruski vojskodaj grof Moltke v nemški drž. zbornici rekel: „Gospodje! Ce se bo razvyla vojna, ki že več kakor deset let nad našimi glavami visi kakor Damoklejev meč, če se bo začela, ni mogoče dogledati, kako dolgo bo trajala in kdaj se bo končala. Morda bo sedemletna vojska, morda tridesetletna, in gorje tistem, ki prvi vrže zažigalnice med smodnik.“ O predpogoju za dober mir je Kühlmann rekел, da je sicer tak predpogoj zmaga nemškega orodja, toda mir na Vzhodu se ni dosegel samo z nemškim mečem, ampak tudi potom pogajanji. Le samo s strogo voščkimi vseh brez vsakih diplomatskih pogajanj ni mogoče dosegči pravega miru. Vjenčanski zavlačevalci vojne v Nemčiji so Kühlmannu te bese-

de hudo zamerili ter so svoji veliki nevolji dali duška s sikanjem ob sklepnu njegovega govora.

Zmene v Rusiji. V Rusiji noče prieti do reda in miru. Dosedanjim mogotem boljševikom se povsod že majejo tla. Ljudstvo prihaja do spoznanja, da ljudje, ki sitijo ljudstvo le s praznimi oblubami in ki se poslužujejo samo ed in vislice, pač niso sposobni za vladanje. Sedaj se vrše po vseh mestih Rusije občinske volitve, v katerih zmagujejo nasprotniki boljševikov. Vsa poročila iz Rusije soglašajo, da mora biti sedanje ruske boljševiške vlade konec prejkoslej. Punti, upori in revolucije na vseh koncih in krajih. Uporniški mornarji so spustili v zrak večji del černomorskega vojnega brodovja, da bi ne prišlo v nemško oblast. Vsaka dežela, vsak kraj in skoraj vsaka vas hoče biti republika zase. Ob Kaspiškem morju, zlasti v mestu Baku, vladajo strahoviti pocestni in poulični boji. Tamošnji petrolejski vrele so skoraj popoloma uničeni. V Petrogradu, v Moskvi in v drugih večjih mestih Rusije zahteva ljudstvo, da odstavljeni ruski car nastopi zopet vlado. Vsa Sibirija je v plamenu, odkar se je proglašila za ljudovlado. Z uporniki so se združile češko-slovaške čete, ki so zasedle vsa važnejša mesta v južni in vzhodni Rusiji, in tudi sibirsko železnicu in ki se bojujejo proti boljševikom. Ustašem in češko-slovaškim četam pomagajo prav pridno Japonci, Američani in Angleži z denarjem, orožjem, municijo in tudi s četami. Vsa znamenja kažejo, da bo po vsej Rusiji in Sibiriji kmalu konec strahovlade boljševikov.

Tedenske novice

Duhovniške vesti. Prestavljeni so častiti gosp. kaplani: Henrik Škorc z Ribnice na Pohorju v Dramlje, Franc Rampre iz Sevnice ob Savi v Kamniči pri Mariboru, Anton Zupanič s Sladkogore v St. Jakob v Slov. gor., Ernest Vidic s Prihove v Vuzenico. Na novo nastavljena sta kot kaplana č. gg. semeniška duhovnika: Stefan Stiper v Ribnici in Ferdinand Poprask v Vitanju.

Častni občan. Občina Sv. Lovrenc na Drav. polju je imenovala č. g. kaplana Alojzija Sagaj v znak zasluga, ki si jih je pridobil kot dolgoletni vzor vodja naših tamošnjih organizacij, častnim občanom. Diplomo častnega občanства je izročil s primerenim nagovorom župan g. Napast slavljencu na obč. zboru Posojilnice dne 16. t. m. Cestitamo!

Hrvati za naše otroke. V Zagrebu se je ustavil odbor, ki nabira po vsem slovenskem jugu darove za gladno in zapuščeno jugoslovansko dečo. — Praznik sv. Cirila in Metoda se bo po vsem našem jugu nabiral v ta namen. Odbor se zove: „Odbor slovenskih, hrvatskih in srbskih žen za sirote, akcijski odsek Sred. Zem. odbora v Zagrebu.“ — Hrvati sprejemajo tudi slovenske otroke na hrano, ker na Hrvatskem še pomajkanje živil ni tako hudo kot pri nas, kjer nam tujci skoro vse odvzamejo.

Cerkveni shod pri Mariji Snežni v Slov. gor. Dne 2. julija, to je prihodnji torek, na praznik Marijinega obiskovanja, priredi šentiljska Marijina Dekliška družba veliko romanje k Mariji Snežni na Veliki. Romanja se udeležijo letos tudi drugi župljani. Vsak je dobrodošel, posebno pa so vabljene Marijine dekliške družbe iz Slovenskih goric, da pridejo tudi k Materi božji na Veliki. Ob desetih predpoldne (po novem času) je pridiga (pridiguje vč. g. župnik Ev. Vračko), potem sv. maša in med mašo darovanje in skupno obhajilo deklet. Služba božja se vrši tudi ob slabem vremenu.

Na obletnici majniške jugoslovanske deklaracije je daroval Spodnji Velovlak pri Ptaju 254 K za slovensko šolo v Mariboru. Živijo!

Za Slov. Stražo je daroval vč. g. Janez Lenart, nadžupnik v Smartnu pri Slovenjgradcu 100 K. G. A. Kadunc, Trbovlje, znesek 12 K, kojega je nabolj bivši član trboveljskega Orla, sedaj topničar pri havbični bateriji v Turčiji. — Živeli posnemovalci!

Kako skrbi vlada za jugoslovanske kraje. — Cenzurirani hrvatski listi poročajo, da je mesto Kotor v Dalmaciji že 50 dni brez kruha. Na dalmatinskih otokih pa Hrvatje, posebno ūča, umirajo od glada! —

Za Tiskovni dom v Mariboru so darovali p.t. Pri Sv. Boltenku v Slov. gor. župan Jakob Čeček 20 K, nadučitelj Friderik Marinič 5, gostilničar Fr. Horvat 3, Čeček Marija 1 in Jurtela Ivana 1; svetje na gostiji Kranner-Zemlič na Ščavnici pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 54; Gselman Franc, Orehovalava-Slivnica, 2; del čistega dobička I. jugoslovanske kavarne ob prilikri godovnega slavlja cesarice Zite pri Sv. Iiju v Slov. gor. 50; Prisian Zdravko, gorski telefonski oddelek 9, vojna došta 393, 10, Korošec F., nadžupnik, Rogaška Slatina, 1000 K; Neimenovan 5 K; Lepo Anton, Pečke-Makole, 2; Verk Florijan, težki poljski artilerijski polk štev. 1, baterija 2, vojna pošta 220, odgovor nabiratelju za nemško šolo neimenovan, r. v Slov. gor., 50; v Gradeu po društву Kres državljani: društvo Kres 50; po 10 K: Žnidar J., K. e Alojzij, Belak Neža, dr. Fr. Bratina, po 5 K: Korpar Reza, Zorko Reza, Kapfer Sidorija, Marinšek Marija, po 3 K: Avgustin Alojzij, Fabjan Augustin, Perko Lojza, po 2 K: Vera Javšovec, Križan Neža, Dremelj Kristina, Grigorij Uršika, Kolar Marica, Kokol Ferdo, Mungerle

Fran, Zagajšek Micka, duhovnik M. Ljubša 8.32, neimenovan 6, Fluher Micka 1.68 in razni člani in sicer 16 po 1 K; pri Sv. Tomažu pri Ormožu nabrala Meško Maria iz Lahonec 24 K 40 v, kateri znesek so darovali: po 3 K: Zadravec Ana, Rajh Marija, po 2 K: Jaužekovič Jula, Zadravec Marija, Lah M., Pintarič Marija, po 1 K: Marin Antonija, Meško M., Štih Pavlina, Štih Tilika, Štih Kristina, Pintarič Marija, Nidorfer Miha, Brumen Karel, Filipič Jozefa, Kosi Marija in Franc Ritonja 40 v; Dekliška Z. Sevnica ob Savi je nabrala K 67.24, katere so darovali: Zorko Martin 10, Dekliška Zveza 7.24, po 2 K: Repar Janez, Tihole Andrej, Močivnik Marija, Kolander Jožef, Klenovšek Ana, Žveglič Marija, Senica Joz., Sinkovič Liza, Sinkovič Marija, Salamon, Kolander Marija, Rampre Franc 20; Barbič Mihael, vojni kurat, vojna bolnica 707, vojna pošta 485, 100; vaščani iz starešinc pri Cirkovcah 20; nepoznan 2; Lešnik Blaž v Trničah pri Račah 2; Kotnik Ivan, Sv. Anton v Slov. gor., 54; Marijina družba v Novišterki 244; Deželak Matevž, Lože pri Sv. Miklavžu-Laško, 10; Dvoršak Blaž, župnik, Sv. Primož, 30; tri sestre Kegl-Sovjak-Sv. Jurij ob Ščavnici 10 K; po 2 K: Janžek Florijan, Kump Marija, Čuš Ana, vsi iz Sovjaka; iz Čadrama: Trdin Jožef 10, Makovšek Neža 5, Marguč Franc 5; Prleki 87. pešpolka, 38. marš-stotnije, doma od Sv. Jurija ob Ščavnici in sicer: Ploj Anton 2, Novak Jakob 2, Dokl Ciril 2, Liečl Franc 1, Liber Jožef 1; Tajek Jakob, 1000; Na Hajdini so darovali skupno 732 K in sicer na Gornji in Spodnji Hajdini: Neimenovan 200 K, Melhior Zorko 200, Lešnik Marija 5, Hostnik Marija 2, Sardinšek Frančiška 2; po 1 K: Sever Martin, Lončarič Tončka, Mařen Marija, Pak Roza, Kampl Janez, Onič Neža, Marušek Treza, Lipavšek Pepa, F. Marušek, Ogrizek Kata, Pal Partin, Zelenik Ana, Žula Genovefa; Dobnik Marija 20, Nadelberger M. 4, Cebeč Martin 3; v Hajdovščini so darovali po 2 K: Zupanič Marija, Žumer Marija, Žumer Kata, Skrbinšek Marija, Turnšek Miha, Žumer Marija, Hentak Neža; po 1 K: Brodnjak Neža, Serenko Marija, Zupanič Marija, Zupanič Ludovik, Žumer Tončka, Žumer Jožef, Kacjan Tončka, Zupanič Liza, Skaza J., Bregar Treza, Kacjan Marija, Bregar Marija; v Skorbi so darovali: Zupanič Marjeta 5, Rozman N. 4; po 2 K: Brus Treza, Gorčenko Jernej, Hazemali Matilda; po 1 K: Veziak Barba, Gole Marija, Galun Marija, Kosenburger Marija, Pal Liza, Kuhan Marija, Žumer Marija, Krambergar Marija, Žumer M., Meglič Martin, Vratič Marija, Zupanič Ana, Zupanič Marija, Pušnik Marija, Jerenko Liza, Zupanič Blaž, Sagadin Jožef, Terbulec Matilda, Črepinko Marija, Sagadin Marija, Sagadin Neža, Klethofer Marija; Mladar Treza 80 v, Klethofer Kata 40 vin. — Gerečivesi so darovali: Kaisersberger Marija 6, Tomanič Treza 5, Turk Blaž 4, Dobnik Andrej 3 K, Stopinšek Cilka 3, po 2 K: Jerenko Marija, Nahberzar Gerčka, Koren Miha, Gojkošek Franc, Šlamberčar Andrej, Bregar Miha, Kiseljak Barba, Sagadin Kuna, Tomanič Matevž, Pavejko Marija; po 1 K: Pavejko Gregor, Kiseljak Marija, Anzelje Marija, Solina Marija, Gril Marija, Metličar Marija, Kajzensberger Marija, Metličar Ana, Stejnari Marija, Brglez Urša, Drevenski Barba, Turk Marija, Žitnik Roza, Turk Kuna, Intihar Valentin, Ozimič Neža, Pavejko Barba, Panikvar Andrej, Turnšek Neža, Požgan N., Klethofer Marija, Ules Marija; Kureš Neža 30 vin., Šlamberčar Marija 2 K. Slovenjaves: Sagadin Kata 12; po 10 K: Sagadin Roza, Sagadin Kuna, Sagadin Anton, Matjašič Marija, Zupanič Ivana, Petek Ana, Jerenko Marija, Jerenko Franc; Skaza Jera 9 K; po 5 K: Zupanič Neža, Pesek Antonija, Školč Ana, Jerenko Barba; Mlakar Liza 4 K; po 3 K: C. Pesek, Matjašič Marija; po 2 K: Murko Marija, Jerenčko Treza, Jerenko Kata, Limavšek Marija, Ules Tončka, Jerenko Treza, Murko Treza, Jerenko Matajšič Marija, Jerenko Gera, Pleteršek Anton; po 1 K: Klemen Liza, Sagadin Ana, Lenart Marija. Za Tisovni dom so darovali p. n. gg. v kronah: Štruel Martin 2; Puklavec Anton, posestnik, Veličane, 200; Zabret Aleksandra, Građec, 2; Pavla Kovačič, Građec, 3; Kovačič Matilda, Rrađec, 3; Polak Anica, Građec, 1; Čanjkar Jakob, župnik, Šrediče, 100; Hiša Jančeta Pelcl v Policah 100; Atteneder Josip, župnik v Soštanju, 200; Semprimožnik Kristina, dekle, Vrancska, 2; Sturm Alojz, poštni uradnik, Maribor, 20; J. Nemeč 10; Rauter Jernej 10; Javšovec Martin 5; Beljak Andrej 5; Pele Marija 2, Klemencija Alojzija, vsi iz Okoslave; Novak Janez, posestnik, Manga, 5; Medved Albina, Lehen, 2; Iršič Filip, pešec, Skomrje, 10; Sever Matija, korporal, Hum, 10; Hameršak Alojz, četovodja, Sv. Urban pri Ptaju, 10; Šalomon Franc, dekan, Rogatec, 200; Vuk Franc, župan, Terbegovec, nabral 6; na gostiji Žveplan Martin in Antonije Vodiček, Sv. Miklavž nad Laškim, 19; pri 38. stotniji 8.7. p. e. Š. polka so darovali: Ploj Anton 2, Novak Jakob 2, Dokl Ciril 2, Herlah Franc 1, Liber Josip 1; Medved Katka in Medved Ančka, Laporje, vsaka po 100 K; pri Sv. Vidu pri Planini i: Centrih Matija, gostilničar, 10, Kovač Janez, Gubenšek Jožef, Gubenšek Ludovik po 2 K; Hedrik Ludovik, Kovač J., Zupanč J., Pavline Kat, Pavline L. po 1 K; Šumenjak Franc, Jarenina, v zahvalo za vasiljevanje „Stajerc“ 100; Kuhar Urša, Ravne p. Vidmu, 1; Marzidovšek Rado, c. in kr. vojni kurat v pokolu, Žiče, 100; Dimat Terezija, Sv. Lenart v Slov. gor., 14; Lipko Marija, Sv. Lenart v Slov. gor., 4; Dobnič Janez, Babinci, 20; Semenčič Jernej, paz-

nik, Hirt, 5; Dekliška Zveza v Ljutomeru 200; Napast Janez, četovodja, Sv. Lovrenc na Drav. polju, 20; Makovec Marija, Lukavci, 1; Kuder Karel, načratal na gostiji 21; Pesek Ivanka, Novava pri Ptaju, 4; Rodbina Stupca, Maribor, 50; Cirilke v Mariboru 20; Golob Ana Cermlenšak, 4. V Rajhenburgu so darovali: Grile Anton 7, Valent Zalka 5, Neimenovan 5, Abram Ana 1, Glas Reza 1, Kerjan Marija 1, Brinovar Jozefa 1, Rodbina Vivod v Spodnji Polskavi 10; Oblak Janez, Sv. Gregor na Kranjskem, nabral med častniki 60; Brus Mar., Svetčina, 20; Neimenovan, Veržej, 50; Slovenski častniki 47. pp. pod gesлом: Zrno do zrna pogacha, kamnen do kamna palača“ 75; Cisti dočaček prireditve izobraževalnega društva v Rajhenburgu 200; Birnanci v Dramljah 15; Smodiš Ivan, Kršpje, 20; Iv. Rotner, dekan, Škale, 200; Blatnik Simon, Škale, 20; Janeč Jožef, Škale, 20; Počajt Antonija, Škale, 20; Aristovnik Marija in Karolina 5; dr. Janko Sanda, Rogatec, 20; Neimenovan, Vurberg, 3; Hrastnik Sv. Lovrenc nad Mariborom, 40; Mladenke na Čomilskem mesto vence na grob † Lizičke Virant 25 K; Mlade jugoslovanke v Grajski vasi 25; Orožin M. župan, Čomilsko, 10; Napotnik Leopold, Svetčina, 100; Na gostiji g. Iv. Pučko v Ivanjkevih so darovali: Neimenovan 10, Simonič Marica 2, Pučko Iv. in Marija 10, Pihler Alojz 10, Štih Marija 10, Panič Marija 5, Pučko Franc 4, Sutnjak Neža 3, Simonič Terezija, Štih Milika, Pučko Ivan, Štih Angela po 2 K; Dekliška Marijina Družba Dobje 200 K; nabralo: Kovačič Jula 40, Antlej Marija 32, Cesar Marija 10, Teržan Ivanka 34, Hrastnik Julijana 38, druge 26. Bregant Marija, Smiklavž-Hoče, 10; v župniji Štih pri Velenju se je nabralo povodom obletnice jugoslovanske deklaracije 800 K (natančen seznam sledi); Neimenovan, Ptuj, 100 K. — Prisrčna hvala! — Dr. Anton Jerošek, ravnatelj Cirilove tiskarne v Mariboru.

Sneg in slana koncem junija. Preteklo nedeljo, ko je bil pri nas v nižavah hud nalin, je na visokem Pohorju močno snežilo. Naš prijatelj Jaka nam piše dne 24. junija: „Danes zjutraj sta se pohorski kralji in kraljice pokazala v svatovski obleki. Plešič je bil sv. Velka Kapa pa bela. Sreča, da je bila oblačna noč, drugače bi imeli nedvomno še hujšo slano, kakor dne 5. junija.“ Kakor se nam poroča, je bila v pondeljek zjutraj po nekaterih krajih zopet slana, ki pa tokrat ni napravila škode.

Gospodarske novice.

Ce bo šlo tako dalje . . . Iz okolice Rač nam piše zaveden kmetski sin: Ako pogledaš statistiko o živinoreji na Štajerskem, se ti zasvetijo nasproti še precej velike številke. Ne vidi se, da bi govedoreja zelo padla, kakor tožijo kmetje. A tukaj je velika pomota. Gospodje, ki živino rekvirirajo in popisujejo, pač ne vedo med statistične številke postaviti tudi kakovost živine. Ako bi gospodje pri zeleni mizi razpredelili živino v tri oddelke in sicer: a) živino za vožnjo, b) mlaido živino, ter c) teleta, tedaj bi šele odkrili toli zevajočo rano našega kmetskega ljudstva. Smelo trdim, da bi po omenjenem ključu popisovanja živine našli 25% telet, 60% mlaide živine ter le 15% živine za vožnjo. Tako daleč smo že prišli. In kljub temu vojaška uprava vstraja pri svojih zahtevah. Ce bo šlo še par let tako naprej, bomo prisiljeni, da bodo trije kmetje vpregli skupaj svojo živino, kadar bo treba orati. Da, to je nekaj strašnega! Toda pojdi mo še dalje! Ako ne bo živine, kako se bo obdelovalo polje? Kmet bo prisiljen, obdelati le toliko zemlje, kolikor bo potreboval živež za lastno potrebo. Ne bo mu več mogoče, vršiti domoljubne dolžnosti, oddajati odvišni živež državi, kajti odvišnega žita itd. ne bo imel, ker ne bo mogel obdelati vsega polja. Ali se bo potem žito „najstrožje“ rekviriralo, ko ga nič ne bo? In nadalje! Kdo pa bo dal gnoj, ako ne bodo živine? Pri nas ni take zemlje, ki je sedem let ne bi bilo treba gnojiti, temveč je treba gnojiti vsako leto. Kje pa bo vzel kmet gnoj? Ali bomo gnojili z umetnimi gnojili, ki jih nikjer ni? Menim, da bi za vse dežele trebalo „nekaj“ več umetnih gnojil, kakor jih dajimamo. Brez gnoja pri nas ne raste nič. Skratka: Ko ne bo živine, ne bo živeža ne za kmeta in ne za mesta, ne za delavce in ne za vojašvo. Vojaška oblast zahteva govedino za vojašvo. Po pravici! Ce se hoče vojak hrabro in uspešno bojevati, treba mu je tečne hrane, da zamore premagati neštevilne težave vojaškega življenja. A jaz s svojim člankom nimam namena, protestirati proti rekviziciji živine, temveč opozoriti hočem oblast na pretečo nevarnost. Zato je potreba, da se rekvizicija živine v toliko omeji, da se pusti kmetu najpotrebejša živina in to je na tri orake zemlje (njiv) vsaj eno glavo vprežne živine. A da bi pa rekvizicija živine prenehala, je edini pripomoček — konec vojske! In klub temu govorijo vse nemci, Štajerci in nemčurji.

Proč s takimi, ki govorijo za nadaljevanje vojske, a ne pozna težave našega kmeta, ki ga stiskajo na vseh koncih in krajih! Proč s takimi! Živela naša rešiteljica Jugoslavija!

Rekvizicije živine v ptujskem glavarstvu. Na drugem mestu objavljamo nove predpise c. kr. na mestništva o nabavi živine. Iz skoro vseh okrajev Slovenskega Štajerja pa prihaja našemu uredništvu in pisarni Kmetiske Zveze nebroj pritožb pri rekvizicijah živine. Posebno smo prejeli pritožbe

iz ptujskega okraja, da se tamošnji okrajni živinozdravnik ne ozira na predjese namestništva. Posebno da postopa živinozdravnik pri zamenjavi živine tako samovoljno. Kmet mora napraviti nešteoto potov, predno dobi nadomestilo za odvzeto žival, a dostikrat so vsa pota zamanj. Iz neke nam došle pritožbe o snamemo, da pušča g. živinozdravnik klati za rejo sposobne živali, ki jih zamenjuje za za rejo nesposobuimi. Isti dopisnik se tudi pritožuje, da postopa g. živinozdravnik zelo neujudno s strankami. Gdeprevzemnih komisij bi bilo želeti, da začnejo uradovati pravčasno, in da ne puščajo ljudi, ki so prignali živino po več ur daleč, po nepotrebem čakati. Gospodje pozabljajo, da so prišli na deželo službeno, puste kmete čakati ure in ure, med tem ko se sami zabavajo. Priporočamo vse te stvari prizadetim in posebno g. okrajnemu živinozdravniku v primerno uvanje in ravnanje!

Cena telet. Za teleta je najvišja cena 3 K za kilogram. Toda opozarjamо čitatelje, da glede telet ne velja prisilna oddaja. Kdor hoče, tele lahko prodaja, kdor noče, ga ne more nihče siliti. Priporočamo zato, naj kdor le more, teleta redi.

Vprašanja in odgovori. Gospa T. H., Prelogi. Najvišja cena za teleta je 3 K za 1 kg. Povišek 1 K za 1 kg velja pri odrasli živini, ne pa pri teletih. Opozorjava kronska poljedelsko ministrstvo. Ako se Vam zdi cena za tele prenizka, je ni treba oddati, temveč je redite, ker glede telet ni nikake prisilne oddaje: Nihče Vas ne more siliti, da bi tele prodali.

Kako bo vlada gospodarila s krompirjem. Danes stopi v veljavno vladna odredba o zasegi vse letošnje krompirjeve letine, Vlada določa, da se vsakemu posestniku kratkomalo predpiše, koliko krompirja mora oddati. Pustiti se mu mora dovolj krompirja za prehrano družine, za same in za krmo. Cene so naslednje: Do 5. julija 100 K za 100 kg; za vsakih 12 dni se nato zniža cena za 16 K. Dne 4. septembra bodo torej plačevali krompir po 20 K. Ta cena (20 K) bo sploh veljala tudi kot najvišja cena za letošnji krompir. Kdor ne odda prostovoljno, pa dobi samo 15 K in če se mora odvzeti krompir s silo, se ga plača samo po 12 K. — Določilo teh cen se lahko mirno imenuje ponesrečeno. Cene bi naj bile za ves čas enake. Radi visoke cene bodo mnogi izkopali zdaj še nezreli krompir. Vlada je nastavila te cene zopet, ne da bi vprašala za svet kmetske strokovnjake.

Kje je žveplo za sode? Pred kratkim smo povzvali ptujski okrajni odbor, oziroma očeta Ornika, naj nam pove, kam je dal onih 1500 kil žveplo, katerega je dobil od Gospodarske Zveze. Žveplo je bilo posenci. Ali je mogoče napravil z žveplom „kseit“, kadar pri modri galici? Okrajni zastop je dobil žveplo, to stoji. Izključeno je, da bi Gospodarska Zveza rekla, da je poslala, a okrajni zastop pa ne bi dobil. Torej na dan z žveplom, poprej ne bo miru!

Umetna gnojila za jesensko setev. Za Stajersko ima vsled vooblastila poljedelskega ministrstva in stajerske Kmetijske družbe edino Zveza gospodarskih zadruž v Gradcu pravico razdeljevati umetna gnojila. Gnojila se naj naročajo potom občin, posojilnic, zadruž ali podružnic kmetijske družbe. Čas za vlaganje naročil je od 25. junija do 15. julija 2918. V naročilu se naj navede natančen naslov naročevalca, zaželenjena vrsta gnojil in količina, izmera njive, in vrsta žita, kateremu se bo gnojilo. Na naročila posameznikov se zvezza ne bo ozirala. Naročevati je torej treba izključno le skupno po občinah in prej omenjenih organizacijah. En naročevalec naj naroči gnojila samo potom ene organizacije, ker bi se sicer na nobeno njegovo naročilo ne moglo ozirati. Gnojila se bodo razdelila na vse naročevalce jednakomerno z ozirom na došle množine gnojil. Cene se bodo naznane pozneje. Gnojila se bodo razdeljevala pravčasno pred jesensko setvijo. — Pozivamo slovenske občine, posojilnice, zadruge in kmetijske organizacije, da takoj organizirajo v svojem delokrogu naročitev umetnih gnojil. — Naslov Zveze je sledenje: Zveza gospodarskih zadruž (Verband), Gradec, Bismarckplatz 3.

Nabavite si ročne mline, dokler je še čas. Po zneje jih menda ne bo mogoče dobiti. Na Kranjskem in na Češkem ima vsak kmet po dvoje žrmelj. Ena ima shranjene za rezervo v slučaju, da se mu ene pokvarijo. V „Slov. Gospodarju“ inserirajo razne tvrdke take mline, dames n. pr. M. Böhnel na Dunaju.

opsi

Maribor. V sredo, dne 3. julija, ima okrajni kmetijski svet pri okraju glavarstvu važno sejo. Porazdelile se bodo množine sena in slame, ki jih mora oddati cel politični okraj (500 vagonov sena in 70 vagonov slame). Nadalje se bo poročalo o stanju porazdelitve okrajnega žitnega prispevka (prostovoljna oddaja).

Maribor. V petek, dne 28. t. m., ob pol devetih zvečer, bo c. kr. okrajni komesar dr. Ernst Mayrhofer v kazini, I. nadstropje, predaval o pripravah za mirovno gospodarstvo v znamenju električne.

Maribor. V torek, dne 25. t. m., je od kapi začet na Betnavi pri Mariboru umrl dolgoletni vestni in zvesti oskrbnik knezoškofovih posestev, g. J. Baumann, star 73 let. Pogreb se je vršil danes popoldne na pokopališču v Radlanje. Svetila mu večna luč!

Zerkovci pri Mariboru. G. urednik! Ali nam morete vi razjasniti to-le uganko: Naša občina je ve-

liko manjša nego sosednje Pobrežje. Večjih in srednjih posestnikov je samo 18. In ti bi morali oddati nič manj nego 6% vagona žita, dočim ima mnogo veča občina Pobrežje oddati še niti 2 vagona. Rodovitnost njiv v Pobrežju je mnogo večja, ker imajo tam na razpolago dovolj gnoja iz Maribora. Ali ima Pobrežje mogoče zategadelj tako malo oddati, ker staneve žitni nadzornik g. Seidler v tej občini? — Odgovor: Poročajte nam, koliko hektarjev njiv imajo Zerkovci in koliko Pobrežje. Za stvar se bomo zanimali. Seveda ne gre, da bi Vi morali dati preveč, a l'obreže razmeroma malo.

Kamnica. V soboto, dne 22. junija zvečer, je umrl Janez Serak, gostilničar in mesar, star 55 let. — V nedeljo, dne 23. t. m., pa je po dolgi mučni bolezni, spreveden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal 65letni posestnik Jurij Hlebič. Rajni je bil brat našega kmetskega katoliško-narodnega prvoroditelja g. Ivana Hlebič, veleposestnika, šolskega načelnika in člena občinskega odbora pri Sv. Križu. Jurij je bil zaveden naš somišlenik. Pri vsakih volitvah je zvesto in trdno stal na naši strani in je še agitiral za pošteno slovensko stvar. V njegovih hiši je bil naš „Slov. Gospodar“ star in priljubljen gost. Pogreb se je vršil dne 26. junija ob obilni udeležbi. Svetila vrlemu možu večna luč!

Jarenina. Z uspehom Krekove slavnosti smo polnoma zadovoljni. Bil je zopet prav prijeten dan za naše obmejno slovenstvo. Vse točke sporeda so v popolni meri zadovoljile občinstvo. Hvala naši vrlji mladini! — Prav imate, da tako pošteno krtčačite tiste, ki so hodili na Dunaj po nemčurški „žegen.“ Dvomimo, da jim bodo Judeževi groši, katere so dobili za to romanje, prinesli kaj sreče in blagoslova. Cela župnija se jih primerno spominja. Mislimi so, da bodo zopet kaj „profitirali“, a so pošteno „gor plačali.“ — Kako že pravi tista pesem: ... Kdor narod taji, še zemlja ne boила njegove krvi!

St. Jakob v Slov. gor. Tolpo, ki je pri posestniku Drozgu v Gornjem dolu vlonila so že zasledili. Bili so vojaki iz Gradca, kateri so se pod poveljstvom nekega moža, ki je baje blizu Drogza doma, oboroženi odpeljali kot patrulja malač na roparski pohod iz Grada v St. Jakob. O podrobnostih še bomo poročali.

St. Ilj v Slov. gor. Dekliška Zveza je ob prički godovnega dne g. Vida Pavlič darovala za Tiskovni dom v Mariboru 8 K.

Središče. Na Petrovo, dne 29. t. m., ima Slovenska mesečni shod. Na sporedu so važne in zanimive točke. Vse društvene člane in tudi druge vabi na obilnejši udeležbi — odbor.

St. Lovrenc na Dravskem polju. V nedeljo, 30. junija, popoldne po večernicah, bo v šoli gospodarsko shod. Govorilo se bo o novem načinu revizicije in o drugih gospodarskih zadevah. Gospodarji in gospodinje ter mladina naj pridejo na zborovanje polnoštevilno!

St. Janž na Dravskem polju. Na Petrovo, dne 29. t. m., se vrši popoldne po večernicah v šoli gospodarsko zborovanje, na katerem se bo razpravljalo o novem načinu revizicije ter o raznih gospodarskih zadevah. Naj se ga gotovo udeležijo vsi gospodarji in gospodinje, pa tudi mladina.

Makole. Dne 23. junija smo pokopali našo „ljubec Julko Makolsko“, sestro našega preč. župnika in konzistorialnega svečevalca. Po dolgotrajnem, kako mučnem bolehanju je dne 21. t. m. v jutro v Gospodu zaspala. Pogreb je slovesno opravil preč. g. dekan iz Slov. Bistric v spremstvu osem domačih in sosednjih č. gg. duhovnikov. Njeno največje veselje je bilo: veselega srca streči preč. gospodom, ki so prihajali v Makole. Vsak dijak in bogoslovec je bil vselej radostno sprejet in po mogočnosti pogostoven. Vsi č. gg. kaplani so bili pri njej kakor sinovi domače družine. Svojemu bratu je okoli 40 let vestno in skrbno gospodarila. V vseh vinogradnih zadevah je bila izurjena; poznala je vsako vrsto trsovja že po peresiju in po grozdju. Umno kletarstvo je popolnoma razumevala. Dolgoletna redovnica sv. Frančiška je vsako nedeljo in vsak praznik redno prisostvovala pričem in pozrem sv. opravilu in navadno tudi prejemala vsakdanje sv. obhajilo. Čvetrem otrokom-sirotam svojega brata, bivšemu profesorju v Beljaku na Koroškem († 1895), je bila od njih mladih dni ves čas svojega življenja do zadnjega izdihljaja več kot ljubnjiva in skrbna mati! Bog ji povrni stoterno! — Svetila ji večna luč!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Tekom petih let obstanka naše Dekliške Zveze smo dne 16. t. m. izgubile prvič eno svojih članic, pridno mladenko Mikiko Vežjak, ki je bila na bolniški postelji sprejeta tudi v Marijino družbo. Bila je vsem prelep zgled v izpolnjevanju četrte božje zapovedi. Uživaj zato, dražga tovarišica, bogato plačilo v nebesih!

Marenberg. Dne 16. junija je umrl Lovro Bokovnik, posestnik, dolgoletni cerkveni ključar in bivši odbornik nekdanje posojilnice v Marenbergu. Pogreb se je vršil v torek, dne 18. junija t. l. ob veliki udeležbi prebivalstva. Blagi Lovro, Gospod Ti daj večni mir!

Cadram. Zelo občutno je začela smrt tukajšnjo rodbino Skorjanec od sv. Barbare. Za štirimi brati, katere je pokopala svetovna vojna, je šla v hladni grob tudi najmlajša hčer Eliza. Pobrala jo je v cestu mladosti morilka mladih življenj — sušica. Obči pričlubljeni rodbini naše sožaljet.

Zreče. Veselje in žalost v rudarskih hišah, ki so naročene na „Slov. Gospodarja“: Strojni mojster Franc Osteršek je dobil vojni križec za civilne zasluge, Albin Sadek se je poročil z Matlido Kmetec, in od svojih staršev prevzel posestvo, vsled vojnih nadlog je umrl Janez Selih, Alojzij Potočnik žaluje za umrlo taščo Terezijo Ostruh, Antonu Zbičajnik pa je smrt vzela sinka Janeza.

Sv. Jernej pri Ločah. Pozdravljen nam dragi „Slov. Gospodar“, ki nas navdušuje za naš mili materni jezik ter nas bodriš, da ne opešamo v boju za težko in trčakovano Jugoslavijo. Tudi med nami so še Judeži, ki bi bili radi kar Nemci, a žal se govoriti dostačno ne zna. Povsed prevladuje prepričanje, da Jugoslavija mora priti, če se še Seidler toliko upira in „Stajerčevi“ podrepniki še stokrat romajo na. Danaj gledat, če si e tamkaj tudi solnce. To nam bodo ostali gospodeki žalostnega si omima, še pozna zgodovina jih ne bo pozabila. Mi zvesti sinovi in hčere: da se lepe slovenske domovine pa klicemo iz dna srca: Živelja naša mlada jugoslovanska država pod naš burškim žezlom!

Konjice. Dekliška Zveza ima s oj shod dne 29. junija, popoldne po večernicah. Predaval bo gosp. A. Štupec iz Maribora o dolžnostih ženstva v sedanjih bojnih časih.

Dramlje. Naš rojak Jernej Komplet je dobil na užem bojišču Karlovi zasluzni četni križec. Odlikovanec je naš somišlenik in naročnik „Slov. Gospodarja“ in „Straže.“

St. Jurij ob južni žel. Politični shod se vrši pri nas prihodnjo nedeljo, dne 30. junija, ob 3. uri popoldne v prostorih ute g. Iv. Brežnika blizu klobuvara. Govori poslanec celjskega okraja, dr. Anton Krošec in deželni odbornik dr. Karl Verstovšek.

Dobrna. Kmetijska podružnica na Dobrni predi dne 30. junija v hotelu Union zborovanje, pri katerem bo govoril g. potovalni učitelj Franc Gorčan. Casi so resni, treba se bo marsikaj pogovoriti. Zato vsi člani in sploh vse kmetje pride na zborovanje, ki bo popoldne ob treh. Zglasite se za umetna gnojila in plačajte še zaostale udaine.

Vransko-Sv. Uršula. Na Ciril-Metodovo, dne 5. julija zjutraj bo odtod romarsko sv. opravilo na Sv. Uršuli, kamor dospemo dne 4. julija čez Homec na Sv. Ulrichom, Sv. Duha, skozi Suhodol na Plešivčnika. — O polnoči se bo žgal velikanski kres.

Gomilsko. V nedeljo, dne 30. junija, priredijo dekleta na Gomilskem v Društvenem domu gledališki gri „Lurška pastarica“ in humoristično „Pri gospodi.“ Čisti dobiček je namenjen v prvi vrsti za slovenske oslepe vojake in za druge dobrodelne namene. Torej, rodoljubi, vsi na Gomilsko! Začetek točno ob štirih popoldne.

Savinjska dolina. Čebelarska podružnica za Savinjsko dolino prične po pretekli štirih let zopet svoje delovanje ter priredi svoje toletno prvo poučno predavanje v nedeljo, dne 30. junija, ob treh popoldne v St. Pavlu pri Preboldu pri čebelniku g. Pečarja. Čebelarji, pride zopet radi v obilnem številu na naš sestanek.

Sv. Peter na Medvedovem selu. V nedeljo, dne 7. julija, priredi Katoliško-slovensko politično društvo za Šmarski okraj ob treh popoldne v gospodarskem poslopju Marije Kregar političen shod, na katerem bosta poročala poslanca dr. Korošec in dr. Tankovič o svojem delovanju.

Sv. Ema. Kat. slov. izobr. društvo je imelo svoj redni občni zbor dne 30. maja ob posebno obilni udeležbi. Občni zbor je otvoril domači preč. g. župnik Plepelec. Nato je podal tajnik g. Strašek poročilo o delovanju društva v vojnem času. Društvo še kajibud razmeram vedno vstraja. V odboru so bili izvoljeni: J. Anderlič, predsednik; preč. g. župnik Jož. Plepelec, podpredsednik; Matevž Strašek, tajnik; Jože Vostnik, tajnikov namestnik; Martin Canžek, blagajnik; Franc Vostner, blagajnikov namestnik; Valentijn Voga, odbornik; Jurij Kovačič in Jak. Poglšek, revizorja. Sledila je tudi volitev odbora Mladenščice in Dekliške Zveze. Nato je preč. g. župnik Bozina iz Podčetrka živahno in ljubko orisal veliko vrednost in korist izobraževalnih društev ter je v krasnih, v srce segajočih besedah bodril ljubo mladino, naj ostane poštena, vrla in požrtvovalna v teh budih časih. Naj si išče razvedrila z branjem katoliško-narodnih časnikov, in knjig, naj zahaja v društva, ne pa v slabe, pregrešne tovarišje, ki nam samo vojsko nadaljujejo. Čestital je tudi društvo k njegovi desetletnici. Končno se je še odbor izjavil za jugoslovansko deklaracijo z dne 30. maja 1917. K sklepnu je še g. župnik Bozina povzel besedo in je zelel s celim zborom sreči in blagoslov našemu preljubljenemu cesarju Karlu in preblagi cesarici Ziti.

Sv. Ema pri Pristavi. „Stajero“, ti celičnjeni polž, ki si se razvylekel po Šentemski župniji, si meni domišljajo, da si celo župnijo obkolil s svojim likom. Pa Šentemčani nismo tako nezavedni, da bi se vsedeli na vsak lim. Smo dobro s oznali stoltno župnijo, torej ne verjamemo nič oslinjenim besedam „Stajerčevim.“ Vemo pa tudi dobro, kje da ima teata polž svoje zalimano ležišče. Prišel bo kmalu čas, da bo lepa zarja Jugoslavije odpravila tega polža z njegovega ležišča. Mi smo vsi za izjavo od dne 30. maja 1917. Vsi hočemo Jugoslavijo po načrtih nepozabnega in najdelavnejšega slovenskega mo

Gimnazija v Mariboru. Sprejemni izpit za razred za prihodnje šolsko leto 1918-19 se pričnejo v poletnem roku dne 1. julija 1918 ob 10. uri dopoldne. Vpisovanje se vrši dne 30. junija od 9. ure naprej v ravnateljski pisarni (Elizabetina ulica 16). Zadostuje pa tudi, če se vpošlje do tega dne krtstni list in zadnje šolsko spričevanje ravnateljstvu (tudi po pošti) — v tem slučaju naj pridejo dotedni učenci naravnost k izpitu dne 1. julija ob 10. uri predpoldne. Naznanilo o sprejemnih izpitih v jeseni se objavi še pravočasno.

Vpisovanje na ženskem učiteljišču šolskih sester v Mariboru. Na cesarja Franca Jožeta I. jubilejnem učiteljišču šolskih sester v Mariboru je vpisovanje za I. letnik šolskega leta 1918-19 v četrtek, dne 27. junija od 8. do 10. ure dopoldne. Sprejemni izpit se začne istega dne ob 10. uri dopoldne.

Gorica pri Petrovčah: Ni za list. — **S. v. Ž. b. a. n.**: Tožljivo! Sicer pa vas prosimo, da pišete s črnilom, ker stavec ponoči s svinčnikom pisanega rokopisa ne more sprejeti. — **S. v. B. a. r. a. v. H. a. l. o. z. a. h.**: Dobrošte povedali, a za danes je prepozno. Pride prihodnjič. — **P. o. d. o. v. a.**: Hvala! Le oglašite se večkrat. Smo zelo veseli vašega sotrušnjenja. Jugoslovanske pozdrave! — **R. a. d. o. v. e. d. n. e. ř. v.** — **O. k. o. l. c. i. e. S. v. L. e. n. a. r. a. t. a.**: Mislimo, da je nekoliko predrag. Saj so za tobačne izdelke natanko določene cene. — **O. b. l. a. k. i. p. i. J. u. r. s. c. i. n. c. h.**: O plesu v tisti grabi pač ne kaže poročati v političnem listu. Če se godijo nerednosti, se pritožite na politično oblast.

Literiske tevitke.

Gradee, 19. junija 1918 65 76 49 46 69
Line, 22. junija 1918 64 29 51 83 58

Mala naznanila.

Ema beseda stane 10. članice.

XX Kupi se: XX

Kupim prase 6 — 8 tednov staro in dam razen plakila močko suknjo in oprnik. M. Koprivnik pod Kal arije, Badigase Vila 15. Maribor. 768

Kdor ima na prodaj majhno čedno posestvo, vsaj 3 — 6 oralov rodovitne zemlje, sadnoscnik, vedo pri hiši naj piše Mar. Kokšineg, Maribor, Gospaska ulica št. 25. 764

Kupi se takoj ali v jeseni mala hiša z vrtom, oziroma malo posezve v bližini Celja ali v Šavinski dolini ob železnici. Po upravi sprejema: Albin Mikš v Žalcu. Sp. Štajersko. 808

X Prodaja: X

Hiša za obrt v sredini Maribora z lepim vrtom se po ceni proda. Vprašanja na upravnosti: "Slov. Gosp." pod "Hiš. št. 815."

Šivalni stroj se proda. Naslov: Krčevine 190. I nadstropje, Maribor. 811

Decimalne tehnice od 150 do 1000 kg. Kakor tudi tehtice za naglejbo, na vsak kraj proda. Franc Šoeder, Cesta na Pobrežje št. 8, Maribor. 807

Miatilnico z vratilom prodam čisto nova. Cene se izve pri Janezu Števnu, Sv. Lenart št. 56 pri Brežicah. 812

Prodam lepo kobilo, 8 leta staro. Kopaloči naj se zglašijo v nedeljo 30. junija Heja Stakovnik, Brezno, Rimsko toplice. 820

Ljutomeržana okrog 80 polovnjakov in 100 litr. dobre drženke naprodaj. Kje se izve pri Ormožu, Št. p. sojilnici v Ormožu. 819

Prodaja se lepo posestvo blizu Maribora, lepa hiša z 2 sobami, 2 kuhinji, branilnico, klet, blev, njiva, travnik vrt in vodnjak. Dognje 49, Maribor. 762

Električno pianino za 3.000 K se proda. Krihuberjeva ul. 26. 722

Enonadstropna hiša v Mariboru z velikim vrom in hlevom se takoj proda. Naslov: v upravnosti pod "Hiš. št. 708".

Imam iz kamnoleta Donačke gorenjakovske mlinške kamne na prodaj. Tudi žrnlike za domačo rabo. Jožef Planina Bogata, Štajerska. 557

Samostojeca gesa in ga deželi telj bojse delice, ne pod 26 leti, ki zna kuhati, živati in razume tudi lažja dela v vrtu. Ni težka služba. Goveriti mora slovenski in nemški. Pismene ponudbe ali osebna predstava: Pot iz Maribora se povrne. Naslov: Lindenhof, Št. Ilij v Slov. gor. 787

Deset dekel za vsa hišna opravila se sprejme v rezervni bolnišnici v Šternitalu. Plačilo 50 K mesecno, stanovanje in hrana, toda brez kruha. 789

XX Razvod XX

Pri pomakanju moko

je najb. lj i pripomoček. Mlilsta moko; je, k vsem ekajim, močna in jedlom, kruhu, johannički za pridjeti, ker po tem peciva lepo izgleda, zasišnost, izcatnost, hranljivost, terljivost, pridobiti. — Je sredstvo proti rasilčnim hleznim, zdravniško priporočeno, vsebuje 10%, slatkobin 10%, maččobnih snovi. Dobri se najmanj v karton s 25 zavithi za K. 75 —, brez karti. Pri 2 kartonih se 10 odstotkov popusti. Mala prodaja zavitek po K. 30. Commission „Mehlsta“, Gradec, Steyrergasse 60/I. Za eventualno vprašanje se prosi znakma. 799

Obleka!

Barva za obleke

pobarvana, izgleda in nadomešča samo tedaj, če se le v najstarejši prisuto. Ta najboljša barva pobarvana. Vsak si sam brez truda in muce lahko pobarva v poljubni barvi obleko in takoj drugača, naj si bo iz kakšnegakolikog blaga. — Najmanjša posilstva je je 10 zavith. K 20/20 s postajino in na odilom Trgovci 100 zav. K. 40 —, pri 100. K. 35 za 100 zavith. — Commission „Mehlsta“, Gradec, Steyrergasse 60/I. 728

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Vila v Mariboru z gospodarskim poslopjem, ca 1 oral vrtca, blizu tovarne, kolodvora in vojsnice, 6 velikih in dve mali sobi, 1 soba za posle in kopanje, klet. V gospodarskem poslopu stanovanje, perilnica, konjski blev, kolarica, in vtrtnarska hiša Cena 80.000 K. 23.000 K lahko ostane. Pojasnila: Janez Welt, Pobrežje, Fraustandestr. 42 pri Mariboru. 776

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pranje se zamenja za mast in močko. Maribor, Brandigasse 1/I. 776

Za mast in druga živila se zamenjava lanen prti, močna obleka za dečke (16 let), česnji, obleka za ženske. Maribor, Ferdinandova ulica 9, III nad. vr. 7, (Rm.) 781

Dve novi moški straci, vratca in řina 41 cm in stoječi ovratniki 6 cm visoki, nadalje 2 bluzi za pr

Cirilova Tiskarna v Mariboru vladno naznana vsem cenjenim odjemalcem, da je prisiljena od **zdaj naprej** pošiljati naročeno blago „priporočeno“, radi česar se bodo reči seveda podražile za 25. vin. Izgubi se namreč zdaj na pošti silno veliko posiljatev, da celih velikih zavojev, česar seveda pošta ne povrne. Zato prosimo, da cenj. odjemalci kolikor mogoče naročijo več reči skupaj da se ne izda preveč za nepotrebne poštine.

Molitveniki za birmance. Botri najrajsi kupijo birmancu lep molitvenik za spomin. Prav je tako. Pa kje ga dobiti in kakšen naj bo? Kakor vsega primanjkuje letos tudi molitvenikov, ker knjigovez skoraj nič več ne delajo radi pomanjkanja materiala. Radi tega nekaterih molitvenikov ni več dobiti. **Tiskarna sv. Cirila v Mariboru še tma v zalogi in toplo priporoča** nekaj sledenih prav primernih **molitvenikov za birmance** v različnih vezavah, vse z **zlatem obrezo s poštnino vred** po poleg stoječih cenah:

Marija Kraljica vseh svetnikov po K 3·10; 3·30; 4·10
Marija varhinja nedolžnosti po K 2·90; 5·50.
Rajski glasovi po K 2·90; 3·30; 3·80; 4·20.
Češčena si Marija po K 1·90; 2·90; 3·10; 3·40.
Skrbi za dušo po K 2·90; 3·10; 4·10; 4·20; 6·40.
Duhovno veselje po K 3·—; 4·—; 4·30; 4·70; 4·90;
6·40; 6·80.

Jezus prijatelj otrok po K 1·80; 6·20.

Angelj varih po K 1·80; 2·20.

Kvišku srca po K 2·50; 3·—.

V nebesa hočem (za male birmance) po K 1·70; 1·90.

Bogumila po K 3·90; 4·90.

Za **birmance** najbolj priporočamo „Duhovne veselje“, ali kakor se tudi imenuje: Pridi sv. Duh, ker obsegajo ravno nauk o sv. Duhu in razne pobožnosti Bogu sv. Duhu. Jako dober je tudi molitvenik; Bogumila, (za večje dekllice).

Naročili smo od navedenih knjig tudi boljše, dražje vezave, a še dozdaj sploh **nismo** niti dobili. Ako dobimo, jih še objavimo.

Ti molitveniki se lahko naročijo pri **Tiskarni sv. Cirila v Mariboru**. Dopolnil se bodo priporočeno.

Apostolski molitvenik. Izdal Apostolstvo sv. Cirila in Met. Cena 3·20 K, s poštnino 3·60 K. — Važna novost v našem nabožnem slovstvu! Molitvenik se imenuje apostolski, ker navaja k apostolskemu delovanju, zlasti k delu za cerkveno zedinjenje. V prvem delu je poljuden, znanstveno popolnoma zanesljiv pouk in pregled o vzhodni cerkvi, o verskih razlikah, o vzhodnem obredu in o vzhodnih katoličanih. To je nekak poljuden katekizem o pravoslavlju in o vzhodnem cerkvenem vprašanju. Molitvenik obsegajo vse načadne molitve in je poraben za vsakega. Vrhnu tega je v molitveniku mnogo novih molitev; zlasti lepe so molitve, povzete iz vzhodnih cerkevih očetov in iz vzhodne liturgije. Pri naš se prvo nedeljo meseca julija opravlja „ura molitve“ za cerkveno zedinjenje. V ta namen nam molitvenik nudi tri lepe nove „ure molitve“, ki so pa tudi sicer porabne. Apostolski molitvenik bo med našim ljudstvom poživiljalo versko življenje in apostolsko gorenčnost. Razširjeval bo duševno obzorje in ljudstvo poučeval, da bo razumele tista verska vprašanja, katerih rešitev je zlasti od nas odvisna. Primeren je za priproste, a tudi izobraženci bodo v njem našli mnogo zanimivega in koristnega. — Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

„Jetiki — bol!“ Tako je napis lični knjižici, ki jo je spisal znani slovenski goriški zdravnik dr. A. Breclj. Knjižica obsegajo 78 strani in je pisana zelo poljudno. Vsebina: Vzrok jetiki. Kako se okužimo z jetiko? Obrazba človekovega telesa zoper jetiko. Povzetijeti jetičnemu obolenju. Duševno razpoloženje za jetiko. Koliko nas je jetičnih? Pomen jetike za prosveto in narodno gospodarstvo. Kako se javlja in kako poteka jetika? Kako odvračamo jetiko? Razkuževanje. Gmotna in posvetna povzridiga. Stanovanje in oblike. O hranitvi. Nrvna stran obrambe zoper jetiko. Zdravljenje jetike. Sklep. Priloge. Knjižica se naroča pri Novi Založbi v Ljubljani in stane 2 K. Priporočamo prav toplo!

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenica 1 K 80 v. O dobrem učinkovanju teh kapljic imam mnogo priznalnih in poahljivih pisem. P. Prull, mestna lekarna „pri c. kr. orlu“, Maribor, Glavni trg št. 15, blizu rotovža.

Zahvala.

Nisem verjel, da bi te kapljice kaj pomagale. Sedaj ko sem se prepričal da res pomagajo, Vam izrekam lepo hvalo ter priporočam to zdravilo vsem svinjerecem. Prosim, pošljite mi spet svinjskih kapljic za rdečico in sicer hitro kakor morete 6 steklenic. S pozdravom Ivan Škorjanec.

Srednja vas, dne 6. avgusta 1918.

525

Odločitev,

mir

zavisa od naše

gospodarske pripravljenosti

Krepite jo s podpisovanjem
8. vojnega posojila

CUDEŽNA PRIPRAVA

(igla) za popravljanje, samo K 4·90 šiva hitro kakor stroj. Najboljša iznajdba za usnje, raztrgane čevlje, konjsko opravo, odeje, vreče kakor tudi za vse vrste suknja in oblike i. t. d. Se lahko krpa in čivlje kakor hoče. Potrebno za vsakega. Jamstvo za rabo. Cena za kompletno pripravo s evrimom, 4 različnih igel in navodilo ā 1 kos K 4·90, 3 kosi K 13·50. Pošilja se po povzetju. **M. SVOBODA, Dunaj, III/2.**

Hiesgasse 13—43. 782

les za lame od 12 cm naprej nadalje mehak okrogel les, smrekovo lju-lansko i. blje, čreslo/letožnje kostanjev les od 10 cm hrastov les naprej.

Prosim ponudbe s skrajnimi cenami, množin in navedbo roka za oddajo.

Zahtevajte

zastonj in poštne prosto moj cencik podobami ur, zlatince, srebrnine, godbenih instrumentov itd.

Ivan Konrad,

ces. in kr. dvorni dobavitelj, Most št. 1954, (Brux) (Češko).

Niklaste ali jeklene anker ure

K 26.—, 28.—, 30.—, iz bele

kovine (Gloria-srebro), Goldini ali jeklene Remont. ure z dvojnim pokrovom K 35.—, 40.—,

50.—, 60.—. Violine K 22.—,

24.—, 26.—, vlačne harmonike

K 28.—, 30.— in višje. Za ure

triletno jamstvo. Pošilja se po

povzetju. Zamenjava dovoljena, ali denar nazaj. (4 Duk).

Possednik! Vsekovrstna pišeta in odraslo partizne, knace in vinoje ozdravite grize (tudi krvava) in vsakter državljost ter diterje celo gotovo edino le PALMA. To, mnogo prekušeno, z najboljšimi sprševali in leta 1910 z veliko srebrno zvestijo odlikovano sredstvo z navodilom dobiti takoj zavarovano poštne prosto, če v naprej pošljete 5 K, ali večkrat toliko. — Ker smo za PALMA dobiti ni, jaz pa tega izdelka le malo imam, svetujem, da naročite takoj. — I. E. Weixl, Maribor, Gospodska ulica 33., (trgovina s papirjem.) 405

Konjak.

Za oslabele vsled starosti, za slabosti v želodcu in proti žugbi telene moči je staro vino-konjak že več stoletij znan kot priznano krepljino sredstvo, ki ozivlja duh in telo. Pošilja 4 polliterske steklenice franko za K 88.—. Vino belo in rdeči burgundec od 58 l naprej dokler je še kaj zaloge po K 6·00 liter. Benedikt Hertl, velenosestnik, grad Golč pri Konjicah, Štaj. 631

Miši-podgane stenice-ščurki

Izdelovanje in razpošiljanje preizkus, radijalno nagnku očega uničevalno, sredstva, za katere dohajajo vsak dan zahvalna pisma. Za podgane i. miši K 7·50 za ščurke K 8·00; tintkura za stenice K 2·—; uničevalo molj K 2·—; prašek proti mrčesom K 150 in K 250; sem spadajoči razprševalci K 120; tintkura proti ušem pri ljudeh K 120; mazilo za uši pri živini K 150; prašek za uši v obliki in perlu K 2·—; tintkura za bolje pri pseh K 120; Prašek proti kurjim ušem K 2·—; tintkura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničev. rastlin) K 3·—. — Pošilja po povzetju Zavod za pokovaljanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 35 Petrinjska ulica 3. 533

Posojilnica v Gornji Radgoni

sprejema prijave na

VIII. VOJNO POSOJILLO.

Kupujem po najvišjih dnevnih cenah strd, vosk, suhe gobe, Janež in kumno.

IVAN RAVNIKAR, Celje.

Naši izvirni ročni mlini

z napravo za drobljenje, regulirani za fino mletje in za šrotanje vsake vrste žita, s posebno trdimi in trpežnimi kovinskimi ploščami, ki se lahko izpremenijo prekašajo vse druge to-

zadevne fabrikate. Jamstvo za vsak mlin.

Obrazec I z mahalnim kolesom, sebojemalcem, lijakom in ročnico, v eni uri se zmeli 25 kg K 160.

Obrazec II s polžem (namesto s sebojemalcem) lijakom, ročnico, v eni uri zmeli okrog 25 kg K 120.

Obrazec III z ročnim mahalnim kolesom brez polža v eni uri se zmeli okrog 15 kg K 95.

Pošilja se, če se plača naprej, poštne prosto (pri povzetju se zaračuna poština) po: uradu za poljedelske stroje Gustav Tintner, Dunaj III/72., Neulinggasse 26. — Zastopniki se isčejo. 710

Kupujte le domač izdelek, to je:

Dobiya se v vseh prodajalnah!

KAREL PREIS,

Stolni trg št. 6., Maribor.

Ceniki zastonj!

Slobodno na ogled!

Razpošiljam na vse strani pohištva. 845

Šrab, srbečlico, garje

odstrani takoj dr. Emil Fleschevo

originalno, postavno zavarovan

457

„Skaboform“ - mazilo.

Poskusni piskrček K 3·—, velika posoda K 5·—, posoda za celo družino K 12·—. Pri večjih naročilih za živali veljajo slodeče cene: 1 kg K 25·—, 5 kg K 100·—, 10 kg K 180·—, 25 kg K 400·—. Ekspedicija franko. Dobiva se edino le pri izdelovalcu: Dr. Emil Flesch, Kronska lekarna, Györ (Raab), Ogrsko.

Prva slovenska razpošiljalnica
svetovnoznamenih srebrnojeklenih.

KOS z znamko dvojni orel z mečem,

katero so iz najboljšega najvlačnejšega jekla, lahke, na las tanko izdelane, najlepše izpeljane in za vsak kraj rabljive, se toplo priporoča.

Za vsak komad se garantira.

Pri naročilu 10 komadov, se doda en komad zastonj!

Kmetovalci, ogibajte se manjvrednega židovskega blaga!

Zahtevajte cenik! 408

Edina zaloga: Ad. Gaissa nasi.

Viktor Pilić, Žalec

v Savinjski dolini.

POSOJILNICA V SVEČINI
ima svoj

občni zbor

v nedeljo, dne 30. junija 1918 ob štirih popoldne v posojilnih prostorih v hiši g. Jožeta Šerbinek-Kuster. Udeje in tisti, ki imajo kaj vloženega, naj pridejo v obilnem številu.

DNEVNI RED:

- Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
- Poročilo načelstva in nadzorstva.
- Potrdjenje računskega zaključka za leto 1917.
- Poročilo o izvršeni reviziji.
- Volitev načelstva in nadzorstva.
- Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor v navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem sporedu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

787 Načelstvo.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Kletarskega društva v Ormožu,

reg. zadruga v neom. zav.

ki se vrši v sredo, dne 10. julija 1918 ob 4. uri popoldne v sobi Kletarske gostilne v Ormožu.

DNEVNI RED:

- Čitanje in odobrenje zapisnika o lanskem občnem zboru.
- Poročilo načelstva in nadzorstva.
- Čita je revizjskega poročila.
- Pregled in odobrenje rač. zaklj. za leto 1917.
- Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnom redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

791 Načelstvo.

VABILO na redni občni zbor

Ormoške posojilnice v Ormožu,

reg. zadr. v neom. zavezo,

ki se bo vršil v sredo, dne 10. julija 1918 ob 2. uri popoldne v uradni sobi posojilnice.

DNEVNI RED:

- Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
- Poročilo načelstva in nadzorstva.
- Pregled in odobrenje računskega zaključka za leto 1917.
- Nadomestna volitev enega odbornika.
- Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnom redu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

792 Načelstvo.

Barva za obleke

se dobiva pri slovenski tvrdki
Ivan Ravnikar,
Celje.

615

Tvrdka Tom. Götz

tovarna za vnovčevanje sadja in zelenjave v Mariboru ob Dravi kupi

vsako množino borovnic.

Večje množine v bližnji okolici bi lahko odvozila z lastnimi vozili. Prevzame in izplača se takoj v tovarni Maribor, Tegetthoff-ova cesta št. 3. 748

Naznanilo.

Zavarovalni oddelok, ekspozitura v Mariboru c. kr. avstr. zaklada za vdove in sirote naznanja, da se z dne 15. t. m. preseli okrajna poslovna, ki je bila do sedaj v poslopu c. k. okrajnega glavarstva, v prostore ekspoziture, Sodnijska ulica št. 14. 748

Vsak

previden kmetovalec

si naroči že sedaj svoje

žrmlje (domač mlin),
kotelj za žganje,
parilnik za krmo,

kakor tudi druge tu ne naznanjene predmete, poļjedelske stroje in orodja, da se mu jih more pravočasno poslati po Specialni razpošiljalnici za stroje: Alpenländische Verkaufsstelle „zum Landwirt“, Leoben, Langgasse 1: Gor. Štaj. — Zastopniki se iščejo. 751

LUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA

v CELJU,

reg. zadruga v neom. zavezo.

Obrestuje hranilne vloge po 3 3/4 %. Za nalaganje po pošti na razpolago položnice poštné hranilnice št. 92.465.

Daje posojila pod ugodnimi pogoji na vknjižbo, na poroštvo in zastave. Vknjižbo izvršuje posojilnica brezplačno; stranka plača le koleke.

Uraduje vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne. Hotel beli volk Graška (Cesar Viljemova) cesta št. 9.

Kmetska hranilnica in posojilnica

v Ptuju

reg. zadr. v neom. zavezo,

Minoritski samostan.

Obrestuje hranilne vloge po 3 1/2 %. Za nalaganje po pošti so na razpolago položnice poštné hranilnice št. 118.060.

Daje posojila pod ugodnimi pogoji na vknjižbo, na poroštvo in zastavo. Vknjižbo izvršuje posojilnica brezplačno; stranka plača le koleke. 589

Uraduje vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne.

Barvo za obleko, črna temnomodra, temnorjava, temnordeča, temnozelena in temnosiva za domače barvanje platna, volne in svile v zavojskih & 50 vin.: pošlja na zunaj franko, če se pošlje naprej znesek ali pa proti povzetju: H. Billerbek, Maribor, Gospodska ulica št. 29. 698

NAZNANOLO.

Ker mi manjka potrebne osobe, trudujem za zdaj le ob delavnikih od 8. do 12. ure dopoldne. Ob popoldneh in ob nedeljah in praznikih pa je pisarna zaprtia.

Dr. Henrik Haas.
advokat v Mariboru.

790

Važno!

Ne prezreti!

Ker se je stavbeni material in pohištvo tako podražilo, a nevarnost požara, ker ni gasilcev, pa večja kot kdaj prej, naj toraj vsakdo:

- ki nima vsa poslopja in premičnine zavarovane,
- ki še ni dal, naj je zavarovan kjerkoli, zvišati svojega zavarovanja in
- ki mu zavarovanje pri tujih zavarovalnicah že poteka

piše

na Glavno poverjeništvo Vzajemne zavarovalnice, Celje, Breg 33, ki postreže vsakemu in sicer brezplačno s potrebnimi nasveti. Istotam se sprejemajo tudi zastopniki in potovalci. 602

Krapina-toplice letijo protin (Hrvatsko) reumo (trganje), Pojasnila i prospecti zastoni. padavico (Ischia). Dobra preskrba zagotovljena. (Klear.)

V globoki žalosti potri naznanjamo s tužnim srcem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je po vse mogočem sklepu neizprosna kruta smrt po dolgoletni mučeniji težki bolezni nam odvezela ljubljeno soprogo, ozirema mater

Barbora Rajšp,
rojeno Kućavec,

▼ 50. letu njene starosti. Truplo predrage ranjke se je položilo v Sehwanbergu k večemu pošitu.

Sv. maše zadužnice za večni blagor počojnice, se bodo darovale pri Sv. Lenartu v Slov. gor. in v mestni župni cerkvi v Ptaju v petek dne 28. junija.

Lahka ji zemljica!
Ptuj, dne 26. jun. 1918.
Žaluječi ostali.

Jernej Rajšp, trg. sotrudnik, soprog.
Ema, Angela, hčere. Viktorin, sin. 793

Zahvala.

Vsem, kateri so spremljali 14. maja t. l. blagorodnega gospoda

Franc-a Orešec,
o. kr. profesorja

k večnemu pošitu od Sv. Petra na Goro izrekamo najprisrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo preč. g. župniku Štraklu za spremstvo in premilo slovo, ki so ga govorili ob grobu, g. kaplanu, g. šolskemu svetniku A. Frasu, ē. šolskim sestram ter vsem prijateljem in znancem, ki so mu izkazali zadnjo čast.

Priporočamo dragega pokojnika v molitev in blag spomin.

Sv. Marjeta ob Pesnici, 10. junija 1918.

Žaluječi soredniki.
Janez Orner in rodbina Staneč. 759